

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Fakulta podnikatelská

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Brno, 2020

Adrián Kalinka

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCIÍ

INSTITUTE OF FINANCES

ÚČETNÍ A DAŇOVÉ ASPEKTY ZMĚNY REŽIMU DPH

CHANGE OF VAT PAYMENT MODE

BAKALÁRSKA PRÁCA

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Adrián Kalinka

VEDÚCI PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Pavel Svirák, Ph.D.

BRNO 2020

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Student: **Adrián Kalinka**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a daně
Vedoucí práce: **Ing. Pavel Svirák, Ph.D.**
Akademický rok: 2019/20

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Účetní a daňové aspekty změny režimu DPH

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současně situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Zjištění současného stavu poznání v oboru, praktická aplikace ve vazbě na téma práce a návazná návrhová tvorba a zhodnocení navrhovaných řešení vč. stanovení optimálního výstupu řešeného problému.

Základní literární prameny:

BRYCHTA, I. a J. Vychopeň. Daň z příjmů 2017. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 552 s. ISBN 97880-7552-750-9.

PELECH, P. a V. Pelc. Daně z příjmů s komentářem 2018. 17. vyd. ANAG, 2018. 832 s. ISBN 978-8-7554-144-4.

KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika. 7. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. 272s. ISBN 978-80-7357-423-9.

Směrnice rady 2006/112/ES ze dne 28.listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

ŠIROKÝ, J. Daně v Evropské unii. Praha: Leges, 2018. 384 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2019/20

V Brně dne 29.2.2020

L. S

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa,
děkan

Abstrakt

Bakalárska práca je zameraná na účtovné a daňové aspekty režimu platiteľstva DPH. V teoretickej časti sú objasnené základné pojmy, delenia a princípy, ktoré sú v ďalšej časti využité v spracovaní analýz konkrétnych modelových prípadov. V návrhovej časti sú predložené výpočty a návrhy riešenia k optimalizácii efektívnosti platby DPH spracovávaných modelových subjektov.

Abstract

The bachelor thesis is focused on accounting and tax aspects of the VAT payment regime. The theoretical part clarifies the basic concepts, division and principles, which are used in the next part in the processing of analyzes in specific model cases. The recommendation part presents calculation and solutions to optimize the VAT payment efficiency of processed model entities.

Kľúčové slová:

zdaniteľná osoba, daň, platiteľ dane, zmena režimu platby, daň ,daň z pridanej hodnoty – DPH, ekonomická činnosť

Key words

person liable to tax, payer of VAT, changing the VAT payment metode, tax, value added tax –VAT, economic aktivity

Bibliografická citácia

KALINKA, Adrián. *Účetní a daňové aspekty změny režimu DPH*. Brno, 2020. Dostupné také z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-práce/detail/126862>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Ing. Pavel Svirák, Ph.D.

Citace elektronického zdroje:

KALINKA, Adrián. *Účetní a daňové aspekty změny režimu DPH* [online]. Brno, 2020 [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-práce/detail/126862>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Ing. Pavel Svirák, Ph.D.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je pôvodná a spracovával som ju samostatne. Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná a neporušil som vo svojej práci autorské práva (v zmysle Zákona č. 121/2000 Zb., o práve autorskom a o právach súvisiacich s právom autorským).

V Brne dňa 29. mája 2020

.....

Adrián Kalinka

Pod'akovanie

Rád by som sa pod'akoval pánovi Ing. Pavlovi Svirákovi, Ph.D. za ústretové odborné vedenie, cenné rady a ochotnú spoluprácu pri písaní a tvorbe tejto bakalárskej práci.

OBSAH

ÚVOD	10
1 CIEĽ PRÁCE A METÓDY POSTUPU	12
2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE	14
2. 1 Daň	14
2. 2 Funkcie daní	15
2. 3 Daňový systém a daňová sústava ČR	16
2. 4 Daň z pridanej hodnoty	20
3 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU.....	30
3.1 Realitná kancelária (Subjekt X).....	30
3.2 Montážne práce (Subjekt Y).....	34
4 VLASTNÉ NÁMETY.....	39
4.1 Návrhy riešenia realitnej kancelárie (subjekt X)	39
4.2 Návrhy riešenia montážnych prác (subjekt Y)	42
ZÁVER	45
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	47
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A SYMBOLOV	51
ZOZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKOV.....	52
ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK	53
ZOZNAM GRAFOV.....	54
ZOZNAM PRÍLOH	55

ÚVOD

Problematiku dane z pridanej hodnoty (DPH) je možno, z pohľadu jej účtových a daňových aspektov, označiť za nekonečnú bezodnú studnicu osobitých rôznorodých možností i ojedinelých prípadov. V Českej republike všetky zákony týkajúce sa DPH zastrešuje Zákon č.235/2004 Zb. z. (aktuálne znenie 1.5.2020-31.12.2020 verzia 55), ktorý pozostáva z dvoch častí. Časť prvá je tvorená Základnými ustanoveniami (§1 - §110) a Časť druhá pozostáva z Prechodných, zrušovacích a záverečných ustanovení (§111 - §113) (Zákon č. 235/2004 Sb., 2020).

Výber témy bakalárskej práce bol jednoznačne prvotne ovplyvnený portfóliom osobného záujmu a taktiež skutočnosťou, že rozoberaná problematika veľmi úzko priamo súvisí so samotným študijným odborom.

Tému bakalárskej práce sme sa rozhodli spracovať jednak z dôvodu bližšieho záujmu o oboznámenie sa s problematikou v teoretickej rovine a taktiež jej opodstatnené, oprávnené i zmysluplné ukotvenie podstaty v praxi. Ide o príležitosť hlavne z dôvodu ozrejmenia jednej z nosných ekonomických tém pri jej významnom využití v živote. Preniknutím do podstaty témy poukazujeme cez teoretický vstup na možnú optimalizáciu nákladov a výhodnejšie varianty pre jednotlivé konkrétnie vybraté subjekty.

Bakalárska práca je sumárnym dvojúrovňovým spracovaním témy. K splneniu stanoveného cieľa práce sme si z dôvodu prehľadnosti vytýčili aj pomocné čiastkové aspekty, ktoré zahŕňajú a pokrývajú obe jej roviny (teoretickú a praktickú). Práca pozostáva zo štyroch hlavných kapitol. Z prvej nosnej, pojednávajúcej o vytýčených cieľoch, stanovených metódach a postupov tvorby práce. Z nej sa odvíja nadväznosť druhej kapitoly spracovanej vo forme teoretickej štúdie. Tá je východiskom analýz tretej a štvrtnej kapitoly, teda ďalších dvoch na seba nadväzujúcich časti, tvoriacich praktickú rovinu.

V prvej polovici, konkrétnie v druhej kapitole práce zároveň, predkladáme teoretický vstup do problematiky. Oboznamujeme v nej čitateľa so základnými informáciami k téme, ktoré boli doteraz rozpracované inými autormi. Sú východiskovou podstatou slúžiacou pre spracovanie analýz vybratých subjektov, v druhej kapitole a konkrétnych výpočtov v kapitole tretej.

Analytická časť práce, druhá kapitola, ktorá je súčasťou praktickej roviny, pojednáva o platiteľovi a poskytuje náležité informácie potrebné k výpočtu daňovej povinnosti. Anonymne prezentované a uvádzané informácie sú analyzované vo všetkých zodpovedajúcich potrebných položkách a to tak, aby boli príkladným spôsobom použiteľné k uvedeniu ich prípadne možnej optimalizácií, ktorú je možné využiť k zníženiu daňovej povinnosti poplatníka. Modelová situácia, v oboch predmetných prípadoch (subjektu X aj Y) je zostavená tak, aby bol princíp zdanenia dostatočne jasný a zreteľný.

V návrhovej, tretej časti práce praktickej roviny, je vypočítaná daňová povinnosť poplatníka s využitím nástrojov daňovej optimalizácie. Práca obsahuje dve varianty výpočtu celkového zaťaženia príjmu platiteľa. Každá z nich obsahuje a poukazuje na ich výhody a nevýhody samotného využitia.

Všetky zosumarizované skutočnosti sú vzájomne poprepájané a tvoria jeden konzistentný celok. Ten poukazuje však iba na časť a zanedbateľný uhol pohľadu súvisiaci s čiastkovou problematikou DPH, ktorá je pre spracovanie bakalárskej práce neuchopiteľná v jej celkovom rozsahu.

1 CIEĽ PRÁCE A METÓDY POSTUPU

Cieľom bakalárskej práce je prostredníctvom dostupných zdrojov a zákonov, vypracovať vstupné teoretické východiská súčasného stavu poznania v odbore, uviesť ich praktickú aplikáciu v analýzach dvoch vybratých modelových prípadových štúdií na subjektoch X, Y. Firmy boli vybraté z dôvodu, že hoci obe z nich poskytujú služby, pri subjekte Y je možné využiť navyše i režim prenesenej daňovej povinnosti s poukázaním rozdielu a zhodnotiť navrhnuté riešenia vrátane stanovenia optimálneho výstupu riešeného problému.

Metódy a postupy spracovania

Pre splnenie vytýčeného cieľa a jeho pomocných spracovávaných aspektov sme si z odborných prác Gavoru (2006, 2010); Suchej (2013) a ďalších, pojednávajúcich o metódach, vybrali a použili presne tie, ktoré sme uznali za najvhodnejšie a poslúžili nám potrebám a účelu.

V teoretickej časti práce s rovnomerným názvom Teoretické východiská práce sme prioritne využili: literárnu metódu, metódu rešerše a požadovaného spracovania zdrojov citovaných podľa normy ČNS ISO 690. Okrem nich boli jednotlivé, citované zdroje, analyzované a komparované (porovnávané), rovnako ako aj boli prostredníctvom nich spracované jednotlivé subjekty v empirickej časti práce (v tretej a štvrtnej kapitole). Okrem doteraz uvedených metód boli ďalej pri písaní a tvorbe práce použité aj metódy syntézy čiastkových poznatkov, indukcie (postup od jednotlivého k všeobecnému, čo je stanovenie jednotlivých téz na základe preskúmania jednotlivých prípadov) a dedukcie (postup od všeobecného ku konkrétnemu, čo je odvodzovanie jednotlivého prípadu zo všeobecných poznatkov), rovnako ako metódy: rozhovoru (s erudovanými odborníkmi z praxe), dialógu (so školiteľom), dotazovania i dopytovania údajov od jednotlivých popisovaných subjektov a taktiež metóda prípadovej štúdie - kazuistika (konkrétny prípad z praxe), na základe dohody o dodržaní ich anonymného uvádzania.

V analytickej časti uvádzame údaje o poplatníkovi, ktoré sú modulovo optimalizované. Metóda modelovania umožnila zostaviť všetky údaje platiteľa, ktoré odpovedajú skutočnosti a vyskytujú sa v bežnom živote.

V navrhovanej, praktickej časti, bola rovnako použitá metóda komparácie, ktorá umožnila porovnať výsledky jednotlivých variant výpočtu daňovej povinnosti poplatníka. Všetky vychádzajú z rovnakého modelového zadania, konkrétnych informácií obsiahnutých v analytickej časti práce. Práve pomocou tejto metódy bol stanovený najvhodnejší vypočítaný variant.

2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE

Druhá kapitola bakalárskej práce predkladá cez objasnené vysvetlenie základných termínov v teoretickej rovine, výstižný vstup do riešenej problematiky. Vstupnou bránou sú informácie z oblastí daní, konkrétnie, s využitím odbornej literatúry a legislatívy, definovaný pojem daň a jej funkcie. V nadväznosti na podstatu kľúčových termínov nasleduje informácia k daňovej sústave v ČR z dôvodu začlenenia dane z pridanej hodnoty do daňového systému a poukázanie na rolu, ktorú v tomto systéme, ale aj vôbec v daňovej sústave ako takej, predstavuje.

Ďalšia časť je venovaná podrobnejšiemu rozobratiu dani z pridanej hodnoty (DPH), jej základom, predmetom a subjektom i ekonomickej činnosti. Okrem toho je popísaný taktiež rozdiel v účtovaní medzi zdaniteľnou osobou a platiteľom dane.

Ku kľúčovým termínom z oblasti zdanenia rozhodne patrí daňový systém, daňová sústava, daň. Rozlišujeme základné daňové náležitosti, ku ktorým zaraďujeme: subjekt dane, predmet (objekt) dane, základ a sadzba dane a ostatné doplnkové daňové záležitosti (Pavlásek - Hejduková, 2011).

2. 1 Daň

Daň je povinná, zákonom stanovená, neekvivalentná, nenávratná a neúčelová. Opakuje sa v časových intervaloch (napr. daň z príjmu) alebo sa platí nepravidelne za určitých okolností (daň z nehnuteľností) a je príjmom do štátneho rozpočtu (Pernica, 2018).

Pavlásek a Hejduková (2011, str. 52) definujú daň ako „*peňažné, povinné, nenávratné platby do verejného rozpočtu, ktoré sa vyberajú na základe mocenskej povahy štátu, tzn. na základe zákona*“.

Podľa zdroja ProfiSpolečnosti (2020) pre daň platí, že je:

- povinná – patrí medzi základné občianske povinnosti,
- zákonom stanovená,
- nenávratná – zapatením dane nevzniká subjektu nejaký nárok,
- neúčelová – nikto v okamžiku platby nevie, na čo budú tieto prostriedky použité,

- neekvivalentná – platbou dane sa jedinec podieľa na spoločných príjmovach nemá žiadny vzťah k tomu, v akej výške sa bude podieľať na výdajoch verejného rozpočtu,
- jedná sa o peňažné plnenie,
- ide do verejného rozpočtu – prostriedky sú určené k úhrade potrieb, ktoré vznikajú spoločnosti ako celku.

2. 2 Funkcie daní

Dane môžu plniť mnoho funkcií, avšak k tým najdôležitejším určite patria nasledovné:

2.2.1 Funkcia fiškálna

Ide o primárnu funkciu daní, ktorá má schopnosť naplniť verejný rozpočet (ProfíSpolečnosti, 2020).

2.2.2 Funkcia alokačná

Táto funkcia slúži na efektívne rozloženie, to znamená že finančné prostriedky sa použijú (alokujú) tam, kde je zistená potreba alebo neefektívnosť vo verejnom sektore.

2.2.3 Funkcia stabilizačná

Je fiškálna funkcia, ktorá sa snaží stabilizovať ekonomiku štátu v prípadoch cyklických výkyvov v ekonomike a zaistiť tým dostatočnú zamestnanosť a cenovú stabilitu.

2.2.4 Funkcia redistribučná

Redistribučná funkcia je podľa Poliaka (2014) dôležitá z dôvodu ekvivalentnejšieho rozdelenia bohatstva medzi ľudí, to znamená, že verejný sektor vyberie od bohatších väčšie množstvo peňažných prostriedkov ako od chudobných. Následne verejný sektor má úlohu presunúť časť dôchodkov a bohatstva smerom od bohatších ku chudobnejším.

2.2.5 Funkcia stimulačná

Ide v nej o skutočnosť, že daňové subjekty vnímajú svoju daňovú povinnosť ako ujmu a sú stimulované k činnostiam smerujúcim k znižovaniu daňového zaťaženia. Štát teda poskytuje subjektom rôzne daňové úspory, alebo investičné ponuky. Táto stimulácia nemusí byť iba pozitívna, ale taktiež negatívna (napr. vysoké zdanie alkoholu, či

tabaku). Práve prostredníctvom nich sa štát snaží regulovať ich spotrebu, nakoľko poškodzujú zdravie spotrebiteľov (Vančurová - Láčová, 2010).

2. 3 Daňový systém a daňová sústava ČR

Daňový systém Českej republiky je podľa zdroja (Finančná správa, 2013) vo svojich hlavných častiach a znakoch podobný systémom vyspelých a obzvlášť európskych krajín. Daňové príjmy pochádzajú zhruba v rovnakej miere z nepriamych a priamych daní.

Podľa Širokého (2003) daňový systém zahŕňa rovnako ako daňovú sústavu tak aj systém inštitúcií, ktoré zabezpečujú správu, vymeriavanie, vymáhanie a kontrolu daní. Ďalej zahrnuje súbor nástrojov, metód a pracovných postupov, ktoré tieto inštitúcie využívajú.

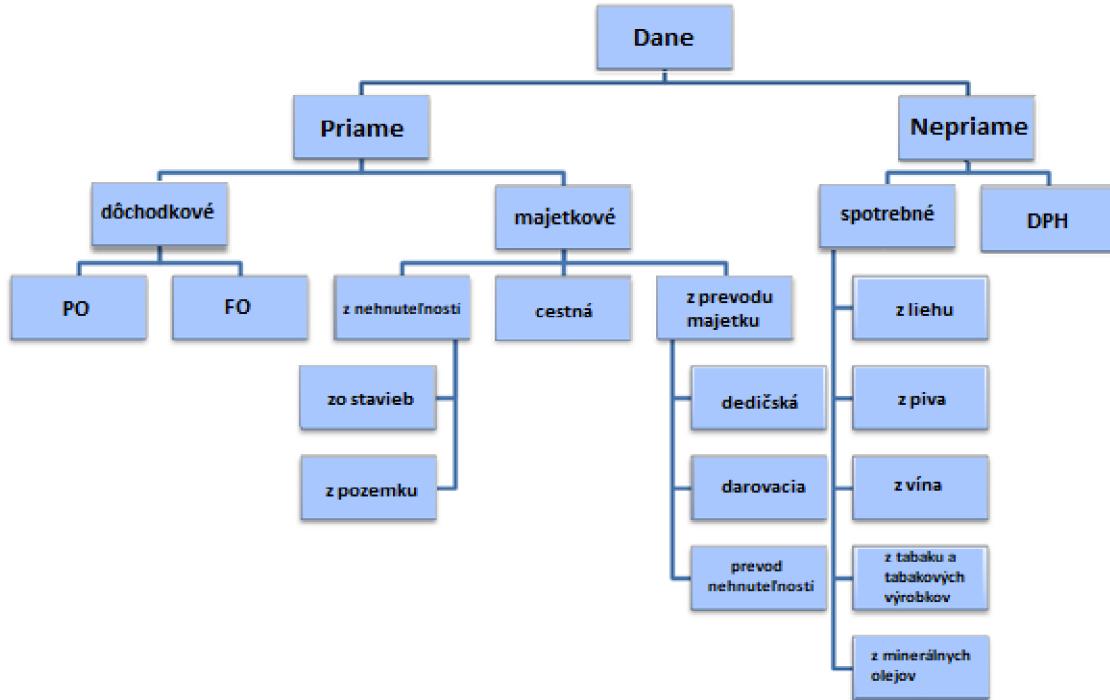
Daňová sústava predstavuje podľa Kubátovej (2010) súhrn všetkých daní, ktoré sa na danom území vyberajú. S daňovou sústavou úzko súvisí aj termín daňový mix. Ide o ukazovateľ, ktorý prezentuje podiel výnosu jednotlivých daní na celkových daňových príjmoch.

Publikácia autorov Brychta - Vychopeň (2017), je spracovaná v znení právnych predpisov k 1.9.2017. Meritum Daň z príjmu 2017, predkladá čitateľovi, z hľadiska praktického využitia, zrozumiteľný výklad problematiky o dani z príjmov. Koncipovaná je ako každodenná pomôcka pre všetkých, ktorí majú záujem o túto problematiku. Rozdelená je do štyroch častí, ktoré pojednávajú o dani z príjmov fyzických osôb, dani z príjmu právnických osôb, daňových a nedaňových výdajoch, majetku a zásobách. Výklad je doplnený o prílohy týkajúce sa dani z príjmu, s konkrétnymi príkladmi vyplnenia formulárov.

Publikácia autorov Pelech a Pelc (2018), vydaná už v 17-tich vydaniach a stala sa uznávaným interpretačným štandardom oboch zákonov, zákona o daniach z príjmov a zákona o rezervách. Okrem platnosti v zdaňovacom období 2017 a 2018, mala využitie aj pre r. 2019, samozrejme po primeraných úpravách vzhľadom k novelizácii. Určená je pre široké spektrum čitateľov (daňových špecialistov, účtovníkov, právnikov, súdcov, podnikateľov, študentov). Umožňuje plnohodnotnú orientáciu v zákonoch a je

základom pre zvládnutie daňového systému pri jeho praktickej aplikácii v podnikateľskej i legislatívnej praxi.

V Obrázku 1 uvádzame, kvôli prehľadnosti, názornú schému daňovej sústavy (ako príklad delenia daní), samozrejme bez možnosti obsiahnutia všetkých možných položiek, ktorých sa týka.

Obrázok 1 Schéma daňovej sústavy [Zdroj (1): <https://docplayer.cz/572095-Danova-soustava-cr-integrovana-stredni-skola-hlavackovo-nam-673-slany.html>]

2. 3. 1 Priame dane

Pre priame dane je charakteristické to, že cielene a trefne definujú poplatníka, ktorý je začažený predmetnou daňou. Poplatník je všeobecne ten, ktorého príjem, majetok alebo úkony podliehajú daní. Existuje predpoklad, že túto povinnosť nesmie preniesť na iný subjekt (Pernica, 2018).

Daň z príjmov fyzických osôb je univerzálnou daňou, ktorej podliehajú všetky zdaniteľné príjmy jednotlivcov. Je to daň, ktorá je zviazaná s najväčšími očakávaniami na strane jednej a odporom na strane druhej. Požaduje sa po nej, aby bola prostriedkom redistribúcie dôchodkov od bohatších k sociálne potrebným a zároveň má ovplyvňovať

správanie poplatníka žiaducim smerom (napríklad, aby prispieval rôznym humanitárnym organizáciám) (Vančurová - Láčová, 2014).

Základ DPFO sa rozpadá do päť čiastkových základov dane zodpovedajúcim hlavným druhom zdanielnych príjmov, z ktorých najdôležitejším sú príjmy zo závislej činnosti, t. j. mzdy a podobné príjmy. Základ dane sa znižuje o neštandardné odpočty, t. j. o určité druhy preferovaných výdajov (Vančurová - Láčová, 2014).

Od zdaňovacieho obdobia 2008 bola zavedená jednotná sadzba pre daň z príjmu fyzických osôb (DPFO), ktorá je stanovená vo výške 15% (vrátane sadzby pre výpočet mesačných záloh u zamestnancov). Ďalej došlo k zjednoteniu sadzieb pre daň vyberanú zrážkou podľa zvláštnej sadzby dane z príjmu fyzických osôb plynúcich zo zdrojov na území Českej republiky a stanovenie hornej (najvyššej sadzby) u tejto dane vo výške 15% (Finanční správa, 2013).

Daň z príjmov právnických osôb je určená pre všetky právnické osoby. Predmetom dane sú všetky príjmy z činnosti a z nakladania s majetkom, u nepodnikateľských subjektov potom najmä príjmy z činností uskutočňovaných za účelom dosahovania zisku.

Daňová sadzba je od roku 2010 na úrovni 19 %. Naďalej sa dá ako položka odpočítateľná od základu dane uplatňovať odpočet daňovej straty najviac v 5 zdaňovacích obdobiah nasledujúcich bezprostredne po období, za ktoré bola daňová strata vymeraná (Finanční správa, 2013).

Daňou z nehnuteľností sú zaťažené pozemky, budovy a stavby. V prípade pozemkov je základom dane bud' výmera pozemku alebo cena pozemku. Sadzba dane závisí na spôsobe využitia pozemku. Pre výpočet dane je takisto podstatný koeficient, ktorý sa odvíja od umiestnenia pozemku. V prípade stavieb je základom dane zastavaná plocha, sadzba závisí na použití stavby. Úlohu opäť hrá koeficient odvodený od lokalizácie stavby. Zdaňovacím obdobím je kalendárny rok (Stejskal, 2008).

Daň z nadobudnutia nehnuteľných vecí od roku 2014 nahradila daň z prevodu nehnuteľností a je v súčasnom daňovom systéme Českej republiky jedinou jednorazovou daňou a vymeriava sa najmä pri úplatnom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam. Základom dane je spravidla kúpna cena alebo sa odvodzuje od

ocenenia podľa zákona o oceňovaní. Sadzba je jednotná a na úrovni 4 % (Vančurová - Láčová, 2014).

Daň cestná. Jej predmetom sú cestné motorové vozidlá a ich prípojné vozidlá registrované a prevádzkované v ČR, v prípade že sú používané k podnikaniu alebo k inej samostatnej zárobkovej činnosti. Poplatníkom dane je prevádzkovateľ vozidla zapísaný v technickom preukaze daného vozidla, a taktiež zamestnávateľ, v prípade, že vypláca cestovné náhrady svojmu zamestnancovi. Pri osobných automobiloch sa sadzba dane stanoví podľa obsahu motora a objeme valcov, pri nákladných automobiloch to závisí od celkovej hmotnosti vozidla a počtu náprav. Pri nákladných vozidlách, ktoré splňujú emisné normy, ide uplatniť zľavu z dane (Stejskal, 2008).

Daň z hazardných hier. Základ dane z hazardných hier je koncipovaný pomocou tzv. čiastkových základov dane odpovedajúcim jednotlivým druhom hazardných hier (lotérie, kurzové stávky, totalizátorové hry, binga, živé hry, technické hry, tomboly a turnaje malého rozsahu). Čiastkovým základom dane je čiastka, o ktorú úhrn prijatých a nevrátených vkladov prevyšuje úhrn vyplatených výhier v danom zdaňovacom období, ktorým je kalendárny štvrtrok. Sadzba dane je na úrovni 23 %, v prípade technických hier 35 % (Marková, 2017).

2. 3. 2 Nepriame dane

Nepriame dane sú platené a vyberané v cenách tovaru, služieb, prevodov a prenájmov. Rozhodujúci moment zdanenia býva väčšinou samotný nákup alebo spotreba určitej komodity. Tento typ daní je neadresný, takže si ich výšku bežný občan ani neuvedomí.

Podľa Pernicu (2018) sa predpokladá, že subjekt, ktorý daň odvádza, ju neplatí z vlastného dôchodku, že ju prenáša na iný subjekt. Daň je prenesená prostredníctvom zaplatenia zvýšenej ceny.

2. 3. 3 DPH

DPH, alebo v plnom znení Daň z pridanej hodnoty je všeobecnou daňou zo spotreby moderného typu. Podlieha jej dodanie tovaru, poskytovanie služieb, a tovaru z dovozu z krajín mimo Európsku úniu. Výhodou tejto dane je práve to, že môže mať veľmi široký

predmet dane a nemusí sa obmedziť iba na tovar. Sadzba dane z pridanej hodnoty je lineárna a diferencovaná s viacerými úrovňami (Vančurová - Láčová, 2014).

Obr. 1 (vid. str. 17) zdroj uvádza, že DPH spadá pod nepriame dane, kde tvorí významnú rolu v oblasti príjmov ale je taktiež základom v celej daňovej sústave. Tab. 1 sumarizuje príjem do štátneho rozpočtu z pohľadu daní v rokoch 2016 a 2017.

Tabuľka 1 Prehľad výberu daní v ČR v rokoch 2018-2019 v mil. Kč [Vlastná úprava zo zdroja (2): <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>]

DRUH PRÍJMU	2018	2019
Daň z pridanej hodnoty celkom*)	413,013	431,311
Daň z príjmu právnických osôb	166,131	175,649
Daň z príjmu fyzických osôb z priznania	7,841	9,893
Daň z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti	193,676	216,290
Daň z príjmu vyberaná zrážkou § 36	26,255	27,706
Daň z nehnuteľných vecí	10,829	10,935
Daň z nadobudnutia nehnuteľných vecí	13,573	13,847
Daň dedičská	3	1
Daň darovacia	2	1
Daň z prevodu nehnuteľností	58	26
Daň cestná	6,276	6,484
Odvod z elektriny zo slnečného žiarenia	2,194	2,164
Odvod z lotérií celkom	5	26
Daň z hazardu celkom	9,776	10,114
Ostatné príjmy, odvody, pokuty a poplatky	4,004	2,592
CELKOM	853,634	907,039

2. 4 Daň z pridanej hodnoty

Predmetom úpravy ZDPH je uplatnenie dane z pridanej hodnoty, ktorá sa za stanovených podmienok vzťahuje na služby a tovar.

2. 4. 1 Predmet (objekt) dane

Predmetom dane je dodanie tovaru, ak ju uskutočňuje zdaniteľná osoba za úplatu a s miestom plnenia v tuzemsku. Pod pojmom dodania tovaru spadá aj prevod nehnuteľností.

Predmetom dane je taktiež poskytovanie služieb, ak túto činnosť koná zdaniteľná osoba a za úplatu s miestom plnenia v tuzemsku.

Predmetom dane je taktiež obstaranie tovaru z iného členského štátu EU, pokial' je uskutočnené za úplatu, a to zdaniteľnou osobou alebo právnickou osobou, ktorá nebola založená za účelom podnikania.

Spadá sem taktiež aj zaobstaranie nového dopravného prostriedku. Je predmetom dane aj v tom prípade, že zaobstarávateľ je osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou. Predmetom dane je taktiež dovoz tovaru z tretích zemí (krajiny mimo EU), ak je miesto plnenia tuzemsko (Hušáková, 2018).

Ekonomická činnosť

Podľa zdrojov Hušáková (2018) a Pitner-Benda (2017), rozumieme ekonomickej činnostiou hlavne sústavné činnosti výrobcov, obchodníkov a osôb poskytujúce služby. Za ekonomickú činnosť sa považuje taktiež sústavné využívanie hmotného a nehmotného majetku za účelom získania príjmu. Za ekonomickú činnosť sa nepovažuje príjem zo závislej činnosti.

2. 4. 2 Daňový subjekt

Pod pojmom daňový subjekt rozumieme rovnako ako fyzické osoby (FO), tak aj právnické osoby (PO), ktoré sú na základe zákona povinné platiť daň. Rozoznávame dva základné typy daňových subjektov:

- zdaniteľná osoba – je povinný si zo zákona vypočítať svoju daňovú povinnosť zo svojho predmetu zdanenia a odviesť ju prostredníctvom správca dane do príslušného verejného rozpočtu (u priamych daní je spravidla poplatník totožný s platiteľom).
- platiteľ dane – ide o fyzickú, resp. právnickú osobu, ktorá je zo zákona povinná daň vypočítať, vybrať, zrazit' a odviesť do verejného rozpočtu prostredníctvom správca dane. Platiteľ odvádzza aj daň vybratú od iných subjektov (Peková, 2005).

Podľa Pavláseka a Hejdukovej (2011) rozlišujeme subjekty záväzné (poplatník a platiteľ) a subjekty oprávnené. To sú také, ktoré sú oprávnené dane vyberať a spravovať (príslušný orgán finančnej správy).

V ZDPH sú vymedzené nasledujúce typy daňových subjektov:

- zdaniteľná osoba
- platiteľ dane
- osoba identifikovaná k dani
- osoba povinná priznať alebo zaplatiť daň.

Zdaniteľná osoba

Chápeme tým osobu fyzickú alebo právnickú, ktorá vykonáva ekonomicú činnosť v tuzemsku, ale taktiež osoby registrované k dani, v inom členskom štáte.

Zdaniteľnou osobou je aj právnická osoba, ktorá nebola založená za účelom podnikania ale uskutočňuje ekonomicú činnosť. Za zdaniteľné osoby sa považujú taktiež aj štát, kraje, obce, organizačné zložky štátu, v tom prípade ak uskutočňujú ekonomicú činnosť, ak vykonávajú činnosť, ktorá výrazne narušila hospodársku súťaž a ak dané zložky vykonávajú ďalšie činnosti uvedené v prílohe č.1 ZDPH. Za zdaniteľnú osobu sa považujú aj rozhlasové a televízne vysielania a to aj v prípade, ak im za túto činnosť nenáleží úplata (Pitner - Benda, 2017).

Platiteľ dane

Platiteľom dane sa môžu stať len zdaniteľné osoby, a to zo zákona alebo dobrovoľne.

Zo zákona vyplýva registrácia z dôvodu prekročenia obratu za 12 po sebe idúcich mesiacov vo výške 1.000.000 Kč. Registrácia k platiteľstvu dane sa podáva do 15 dní, od skončenia mesiaca, v ktorom bol obrat prekročený. Platiteľ dane sa stáva subjekt na ďalší mesiac, od podania prihlášky, alebo od prvého dňa druhého mesiaca prekročenia obratu.

Podľa Novákovej (2019) je režim prenesenej daňovej povinnosti založený na princípe, že v prípade poskytnutia plnenia platiteľom inému platiteľovi DPH nepriznáva osoba,

ktorá plnenie poskytla, ale príjemca daného plnenia. Platí to podobne ako pri zriadení a prinesení tovaru z iného členského štátu, prijatie služby od osoby neusadenej v tuzemsku s miestom plnenia v tuzemsku a pod. Režim preniesenia daňovej povinnosti v tuzemsku sa vzťahuje na dodanie zákonom či vládnom nariadení vymedzených plnení.

Podľa § 29 zákona o DPH obsahuje daňový doklad bežné náležitosti. Naviac je tam uvedený údaj „daň odvedie zákazník“ a nie je na ňom uvedená ani sadzba, a ani výška dane. Tieto náležitosti tam ani príjemca nedopĺňa, ale výška dane sa uvedie až v evidencii pre účely DPH. Za správnosť vypočítanej dane zodpovedá príjemca plnenia.

Osoba identifikovaná k dani

§6g

Osoba povinná k dani, ktorá nie je platiteľom, alebo právnická osoba nepovinná k dani sú identifikovanými osobami, pokial' v tuzemsku zariadujú tovar z iného členského štátu, ktoré je predmetom dane, okrem tovaru zriadeného prostredníctvom osoby v rámci zjednodušeného postupu pri dodaní tovaru vnútri územia Európskej únie formou trojstranného obchodu, odo dňa prvého zriadenia tohto tovaru.

§6h

Osoba povinná k dani so sídlom alebo prevádzkou v tuzemsku, ktorá nie je platiteľom, je identifikovanou osobou odo dňa prijatia zdaniteľného plnenia s miestom plnenia v tuzemsku od osoby neusadenej v tuzemsku, pokial' sa jedná o:

- poskytnutie služby
- dodanie tovaru s inštaláciou alebo montážou
- dodanie tovaru sústavami alebo sietami (Marková, 2019).

Podľa zdroja (3) pokial' nie sme platiteľom DPH a pre svoju ekonomickú činnosť využijeme napr. reklamný systém Google AdWords nebo Facebook, teda službu od firmy, ktorá nemá sídlo v tuzemsku, musíme sa zaregistrovať ako identifikovaná osoba k DPH.

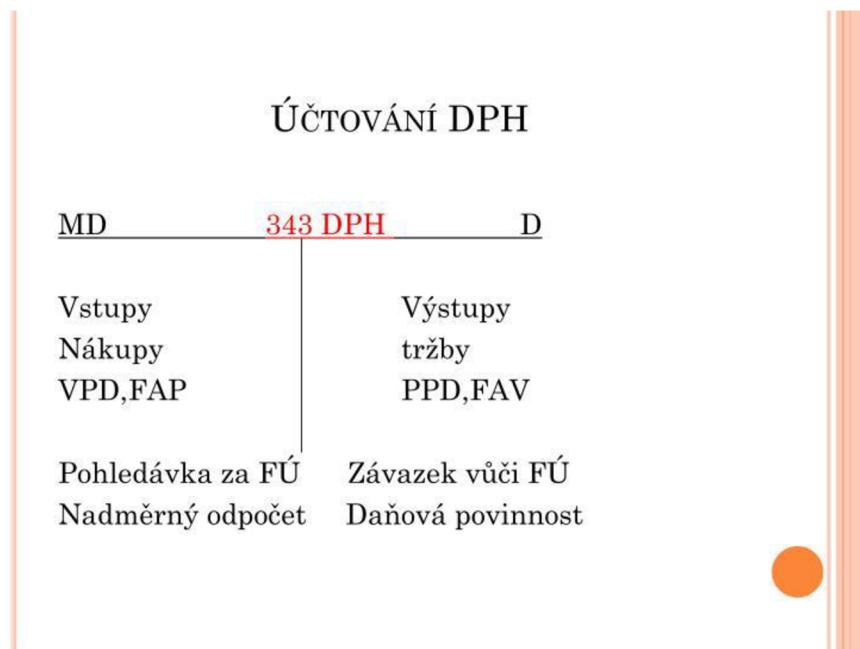
Všeobecne povedané - ako identifikovaná osoba sa musíme zaregistrovať vtedy, pokiaľ sme pre svoju ekonomickú činnosť prijali službu s miestom plnenia v tuzemsku od osoby neusadenej v tuzemsku (teda od podnikateľa odinakiaľ zo sveta), ktorý nemá sídlo ani prevádzku v tuzemsku. Prípadne má v tuzemsku prevádzku, tá sa ale plnenia neúčastní.

Subjekt by sa mal zaregistrovať ako identifikovaná osoba k DPH aj v prípade, že prenajímame izbu alebo byt prostredníctvom Airbnb alebo Booking.com. Aj v tomto prípade totižto dochádza k prijatiu služby zo zahraničia, pretože tieto platformy majú sídlo mimo Česka a účtujú si u každej transakcie malú províziu za sprostredkovanie. Zaregistrovať by sme sa mali do 15-tich dní od prvého prijatia peňazí za ubytovanie.

2.4.3 Účtovný aspekt registrácie k DPH

K registrácii DPH sa začne využívať Účet 343, t.j. účet slúžiaci na zachytávanie hodnoty DPH, ktorý umožňuje určiť výslednú hodnotu DPH za zdaňovacie obdobie (viď. Obr. 2).

U platiteľov DPH sa vedie daň z každého nákupu a predaja. To znamená, že daň z nákupu (daň na vstupe) sa vedie na strane má dať (MD) a výnosy (daň na výstupe) sa vedie na strane Daň (D). Na konci zúčtovacieho obdobia, t.j. každý mesiac alebo kvartál musí daný subjekt zaplatiť výslednú daňovú povinnosť, tá sa zistí ($D - MD =$ výsledná daňová povinnosť) ak je táto čiastka záporná, znamená to že daný subjekt má nadmerný daňový odpočet a keď je čiastka kladná znamená to daňovú povinnosť k FÚ. Danú daň treba zaplatiť a to do 25 dní od skončenia zdaňovacieho obdobia alebo FÚ pošle naspäť nadmerný daňový odpočet, ktorý bude vrátený do 30 dní od jeho vymerania.

Obrázok 2 Názorná schéma účtovania DPH [Zdroj: (4) <https://www.slideserve.com/ landon/nep-m-dan-druhy-tov-n>]

2.4.4 Nadmerný odpočet

Nadmerný odpočet predstavuje podľa §105 zákona o ZDPH a taktiež podľa zdroja autorov Orda - Oravcovej (2016) rozdiel medzi DPH toho, čo podnikateľ „predal“ a DPH toho, čo podnikateľ, registrovaný platiteľ DPH „nakúpil“. Najčastejšie táto situácia vzniká pri obchodovaní so zahraničím, ďalej pri špecifických odvetviach (kde sa vyžadujú zo začiatku vysoké výdaje) a taktiež na začiatku podnikania, čo je spôsobené nákupom všetkého potrebnému k zabezpečeniu riadneho chodu firmy.

2.4.5 Montážne práce

Režim prenesenej daňovej povinnosti (tzv. tuzemský reverse charge) je v stavebných a montážnych prácach uplatňovaný od 1.1.2012. Upravený je všeobecne v §92a zákona o DPH a na stavebné práce sa od 1.1.2012 vzťahuje na základe §92e (od 1.7.2017 bol rozšírený aj na poskytnutie pracovníkov pre stavebné a montážne práce). Od 1.1.2015 je možné na základe §92h a 92i požiadať o záväzné posúdenie (za poplatok 10 000 Kč), či dané plnenie podlieha, alebo nepodlieha režimu prenesenej daňovej povinnosti. Od 1.1.2016 sa plnenie v režime prenesenej daňovej povinnosti uvádzajú v kontrolnom

výkaze, predtým bol výpis podávaný z evidencie podľa §92. Vymedzenie stavebných a montážnych prác sa odvoláva na klasifikáciu produkcie CZ-CPA. Daňový balíček priniesol od 1.4. 2019 do zákona o DPH, jednoznačne stanovené, že režim preniesenia daňovej povinnosti sa uplatňuje iba voči tým platcom (predtým to vychádzalo z výkladu Finančnej správy) (Zdroj, 5).

Podľa Novákovej (2019) sa režim prenesenej daňovej povinnosti nevzťahuje na dodanie stavebného materiálu, ale iba na stavebné práce. Pokiaľ sú však materiál, stroje, alebo zariadenia zabudované, alebo zamontovanými stavebnými či montážnymi prácami podliehajúcemu režimu prenesenej daňovej povinnosti do stavby, zahrnú sa do základu dane poskytujúcich služieb a budú podliehať rovnakému režimu. Zhodne to bude aj u vedľajších výdajov ako je preprava, poistenie a pod. Podobne sa postupuje v diele zahrňujúcim viac prác. Ak dielo ako celok spadá do kódov CZ-CPA 41 až 43, uplatní sa režim prenesenej daňovej povinnosti, hoci by niektoré zahrnuté plnenia tomuto režimu, pokiaľ by bola poskytnutá samostatne, nepodlieha. Tento režim sa neuplatní v prípade, kedy stavebné alebo montážne práce spadajú pod kód klasifikácie CZ-CPA 41 až 43 poskytne platiteľ inému platiteľovi, ale príjemca prác tieto použije osobnej spotrebe. Pokiaľ teda nebudú prijaté stavebné práce využité k ekonomickej činnosti, režim prenesenej daňovej povinnosti sa neuplatní. Pri poskytnutí stavebných prác pre zmiešané účely (súčasne pre ekonomickú činnosť a pre súkromné použitie) sa potom naopak režim prenesenej daňovej povinnosti použije.

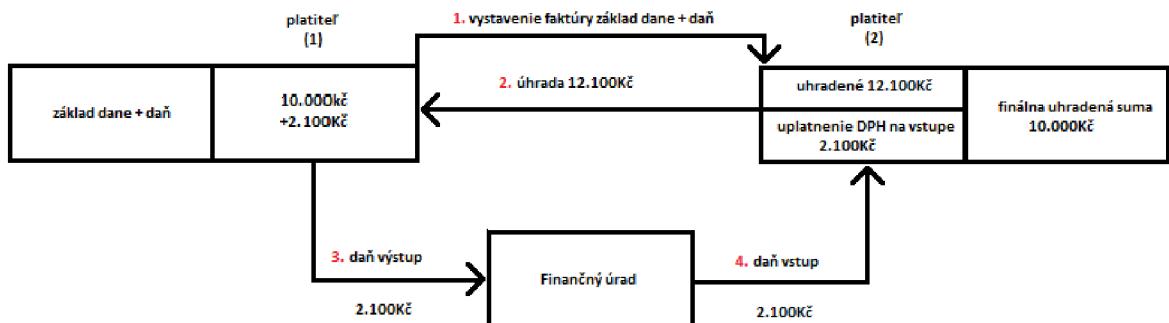
Časté chyby v oblasti prenesenej daňovej povinnosti

Často sa stáva, že platitelia rozdeľujú chybne základ dane u stavebných prác, kedy v dodanom materiály uplatnia daň na výstupe a u poskytnutých prác režim preniesenia daňovej povinnosti, pričom sa jedná o poskytnutie jedného plnenia, kedy je dodaný materiál zabudovaný či zamontovaný stavebnými prácami do stavby. Rovnako platitelia chybujú aj vtedy, ak na daňových dokladoch za stavebné práce oddelene uvádzajú prepravné služby, ktoré dávajú mimo režim prenesenej daňovej povinnosti a uplatňujú u nich daň. Nie je to správne preto, lebo prepravné služby sú vedľajším plnením voči poskytnutým stavebným prácам a vstupujú do základu dane stavebných prác. Platiteľovi taktiež často namiesto uplatnenia režimu prenesenej daňovej povinnosti

uplatní bežný režim, čím sa dodávateľ vystavuje riziku domeranej dane správcom dane. Niekedy sa aj stáva, že si dodávatelia dostatočne neoveria DIČ odberateľa v registri platiteľov a potom napr. voči osobe neregistrovanej k dani z pridanej hodnoty alebo voči identifikovanej osobe uplatní režim prenesenej daňovej povinnosti (Nováková, 2019).

Príklady

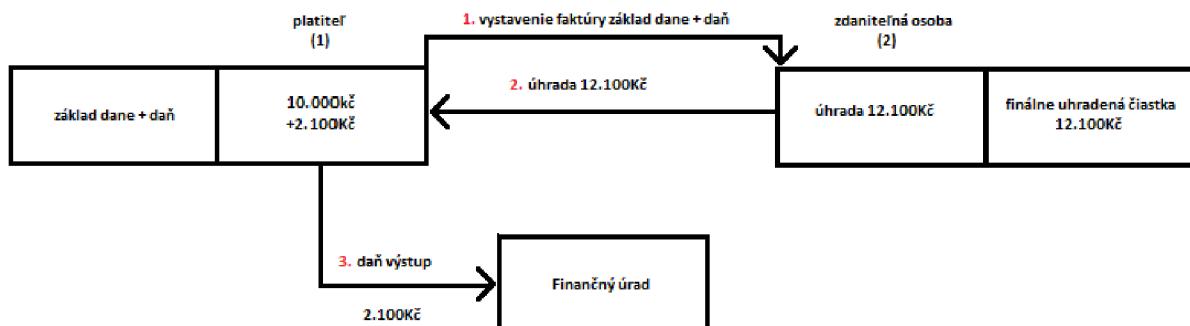
- Platiteľ dane (1) predáva platiteľovi dane (2):** (1) vystaví faktúru kde je rozpísaný základ dane + DPH, kde (1) musí odviesť to DPH do 25 dní od konca zdaňovacieho obdobia Finančnému úradu (FÚ). Tu (2) zaplatí celú čiastku t.j. základ dane + DPH ale na konci mesiaca si môže zažiadať o vrátenie tej čiastky DPH.

Obrázok 3 Názorná schéma ak platiteľ (1) fakturuje platiteľovi (2) (vlastný námet i spracovanie)

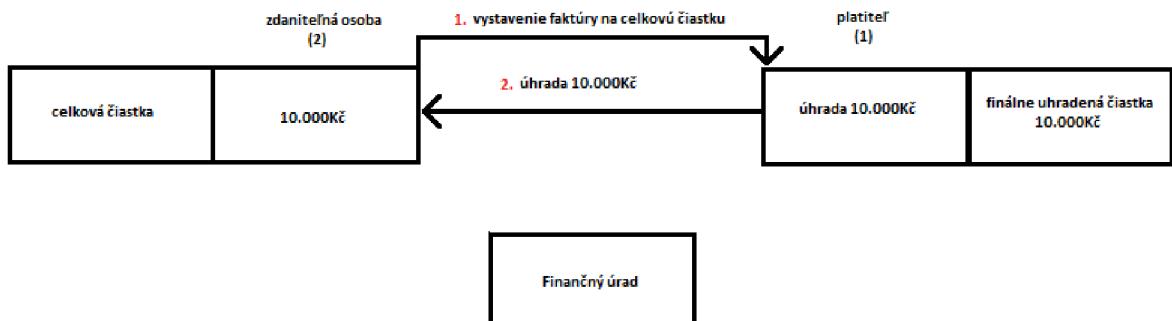
- Platiteľ dane (1) predáva zdanielnej osobe (2):** (1) vystaví faktúru kde je rozpísaný základ dane + DPH . Tu (2) zaplatí celú čiastku základ dane + DPH

- ale nemôže žiadať o vrátenie (lebo je zdaniteľná osoba). A zároveň (1) musí odviesť túto hodnotu DPH a to do 25 dní od konca zdaňovacieho obdobia.

Obrázok 4 Názorná schéma ak platiteľ (1) fakturuje zdaniteľnej osobe (2) (vlastný námet i spracovanie)

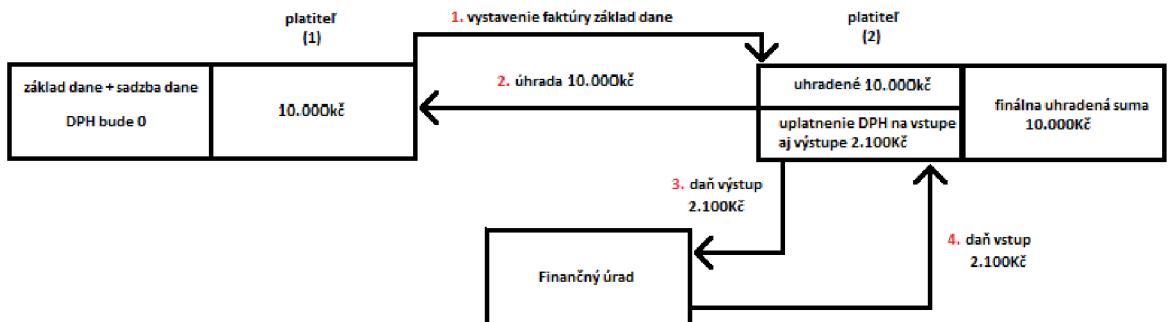
- **Zdaniteľná osoba (2) predáva platiteľovi (1) dane:** (2) vystaví faktúru celkovú čiastku a túto čiastku celkovú musí platiteľ zaplatiť a (1) nemôže požiadať o daň na vstupe, nakoľko platiteľ DPH prijíma daný daňový doklad od zdaniteľnej osoby.

Obrázok 5 Názorná schéma ak zdaniteľná osoba (2) fakturuje platiteľovi (1) (vlastný námet i spracovanie)

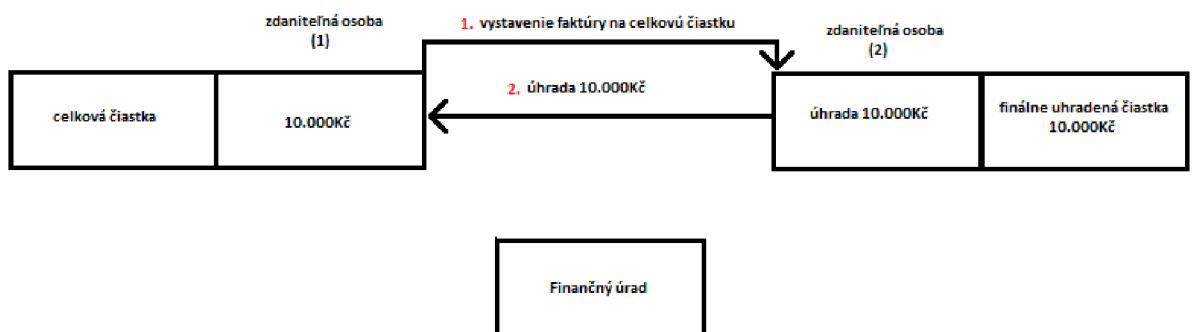
- Fakturácia v režime prenesenej daňovej povinnosti (v tuzemsku sú to primárne stavebné, montážne práce, atď.) **platiteľ (1) fakturuje platiteľovi (2):** Platiteľ (1) poskytne takúto službu (musí to byť služba) rozpíše na faktúru iba základ dane (na faktúre musí byť jasne dané že sa jedná o prenesenú daňovú

povinnosť), následne (2) zaplatí čiastku základu dane a sám vypočíta DPH podľa sadzby poskytnutej služby a túto čiastku DPH odvedie aj si požiada naspať od FÚ na konci mesiaca.

Obrázok 6 Názorná schéma režimu prenesenej daňovej povinnosti – platiteľ fakturuje platiteľovi (vlastný námet i spracovanie)

- Zdaniteľná osoba (1) fakturuje zdaniteľnej osobe (2): (1) vyfakturuje celkovú čiastku a tú musí (2) zaplatiť.

Obrázok 7 Názorná schéma ak zdaniteľná osoba fakturuje zdaniteľnej osobe (vlastný námet i spracovanie)

3 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

Druhá časť práce je písaná a uvádzaná formou modelových prípadových štúdií. Venovaná je problematike týkajúcej sa zmeny režimu platiteľstva DPH, ktorá demonštruje jej efektivitu. Po dohodnutí zachovania anonymity popisovaných subjektov (firiem), poukazuje na problémy určitých firiem, ktorými boli poskytnuté všetky dokumenty potrebné k sumarizácii a napísaniu tejto práce.

3.1 Realitná kancelária (Subjekt X)

Prvý prípad predkladá situáciu realitnej kancelárie (RK) (subjektu X), ktorá sa blíži k hranici obratu. Približuje analýzu situácie firmy a rozpis jednotlivých postupov, výhody, resp. nevýhody ich speňažovanej činnosti. Hlavnou náplňou realitnej kancelárie je sprostredkovanie kúpy a predaja nehnuteľností. Okrem toho každá RK zväčša ďalej poskytuje aj ponuky a zabezpečenie nájmu, prenájmu, prípadné vykupovanie, odkupovanie, či skupovanie realít a iné s tým súvisiace produktové ponuky. Realitné kancelárie k chodu svojej firmy, môžu, ale rovnako aj nemusia využívať tzv. frenčízu.

Všetko závisí od rozhodnutia a možnosti samotných majiteľov, vlastníkov, poverených riaditeľov realitných kancelárií ako aj ich pobočiek. K svojmu fungovaniu musia disponovať odborne kompetentnými znalými osobami s preukaznou papierovou spôsobilosťou a zručnosťou. Nakoľko je možné posudzovať výkon tohto celku z viacerých hľadísk, z dôvodu predpísaného rozsahu práce, pozornosť upriamime na poňatie základnej verzie jej chodu. RK, ktorá sa zaoberá predajom, kúpou a prenájomom nehnuteľností vykazuje zisk cez prácu svojich realitných maklérov, ktorí môžu, ale aj nemusia byť jej majiteľ-om/-mi. Subjekt zaoberajúci sa uvedenou činnosťou môže fungovať nielen pod hlavičkou právnickej osoby (PO – s.r.o., a.s.) ale rovnako ako aj cez fyzickú osobu (FO - SZČO). Poskytnutie kompletného servisu pod jednou strechou a značkou firmy však dáva možnosť uplatniť svoju profesiu aj externú spoluprácu s ďalším odborníkom okrem realitných maklérov, ako sú napr. právnički, finančníčki, poisťovací agenti, či ďalší. Samozrejme nikde nie je napísané, že odborníci v hocijakej oblasti svojho pôsobenia sa nemôžu zároveň stať aj vynikajúcimi realitnými maklérmami a vykonávať v mene jednej osoby hneď viacero vzájomne súvisiacich činností.

Potenciálny klient takejto firmy, poskytujúcej kompletný právny a finančný servis, rozhodne ocení možnosť vybaviť všetko ohľadne predávanej, kupovanej, prenajímanej nehnuteľnosti na jednom mieste. Vedľa nakoniec celý tento proces môže byť z dôvodu účasti viacerých samostatných inštitúcií (RK – ponuka a odhad ceny nehnuteľnosti, banky – znalecké posúdenie ceny nehnuteľnosti, úverová ponuka, splatenie úveru a jeho poistenie, spolu s poistením nehnuteľnosti v ktorom môže, ale rovnako aj nemusí figurovať banka alebo poistovňa, ďalej advokátska kancelária – príprava kúpno-predajných zmlúv, notárska kancelária – uloženie peňazí na dobu riešenia a overenie podpisov, vklad úverových a kúpno-predajných overených zmlúv na katastri k ich zavkladovaniu) z časového hľadiska nielen pomerne komplikovaný, najmä ak sa jedná o vzájomné od seba závislé prípady, ale aj dlhšie trvajúci. A pokial' by to bolo riešené mimo jedného subjektu (RK) v jednotlivých zodpovedajúcich inštitúciách, mohlo by to celý proces na seba nadvážujúcich krokov ešte viac poznačiť, umocniť a znásobiť (všetky sprievodné vzniknuté problémy i časy trvania).

V každom prípade, je pre úspešnú prevádzku chodu RK, nutné mať na pamäti, okrem už hore vyššie uvedených skutočností, nielen aj zabezpečenie vhodných, dostatočne priestranných, najlepšie klimatizovaných a reprezentačných priestorov na vhodne situovanom, dobre prístupnom mieste (najlepšie na prízemí) s blízkosťou ľahko dostupného parkoviska (s dostatočným množstvom parkovacích miest), ale aj je nutné brať na vedomie a mať na pamäti ďalšie dôležité atribúty a hľadiská, ku ktorým neodmysliteľne patrí nielen pútavé výstižné logo a značka RK, ale aj inzercia služieb, ktoré firma klientele poskytuje, spolu s inzerciou nehnuteľností, ktoré má v ponuke.

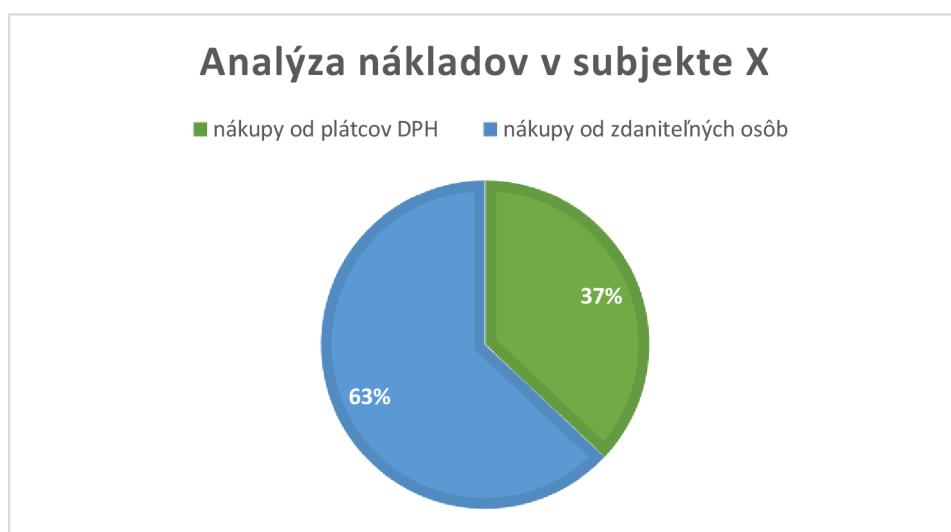
Práve tieto, či už základné, prípadne doplnkové a špecifické atribúty, spolu s ďalšími transfermi (ako napr. s prevádzkovanie webových stránok na mieru upravených špeciálnych produktových programov), spolu s úhradami ďalších transformačných balíčkov zabezpečujúcich prenos informácií o nehnuteľnostiach v spolupráci s realitnými webmi, servermi a doménami, generujú firmám veľké nákladové položky, okrem ostatných ďalších ako sú napr. vybavenia kancelárií nábytkom, či zabezpečení technologických zariadení (pc, notebooky, tlačiarne, skenery, wifi, fotoaparáty, videokamery, telefóny, mobily) i reklamné tabule, vizitky, služobné autá s reklamnou podtláčou, atď..

3.1.1 Analýza firmy

Daný subjekt X, konkrétnie v tomto prípade RK, je ako celok, zdaniteľnou osobou a nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty. Firma poskytuje všetky služby týkajúce sa nákupu, predaja alebo služby spojené s prenájom nehnuteľností. Taktiež dokáže poskytnúť právnickú pomoc, ktorú podľa konkrétej situácie môže, ale rovnako ani nemusí, využívať externe. A to v prípade, ak majiteľom, či realitným maklérom v RK je osoba s právnickým vzdelaním, prípadne táto osoba disponuje potrebnými skúškami a certifikátmi v odbore. Firma viedie podľa zákona o účtovníctve podvojné účtovníctvo. Výhoda zdaniteľnej osoby je spojená nielen s uľahčenou administratívou pracou, jednaním s finančným úradom, ale taktiež aj s vykazovaním priatých i uskutočnených plnení, a to či už mesačne alebo kvartálne. Firma vykazuje v mesiaci september obrat v hodnote 915 700 Kč za posledných 11 po sebe idúcich mesiacov, a tým pádom sa blíži k hranici 1 000 000 Kč a musela by registrovať k DPH, pritom obrat tvorený v zdaňovacom období t.j. posledných 9 mesiacoch je 748 500 Kč.

3.1.2 Analýza nákupov

Subjekt X (RK) nakupoval za hore vyššie v 3.1.1 uvedené obdobie ako od platiteľov, tak aj od zdaniteľných osôb. Hlavné náklady sa týkajú právnického poradenstva a pohonných hmôt, avšak prevažná časť nákupov sa týka práve spojitosťi s právnym externistom.

Graf 1 Analýza nákladov v subjekte X (vlastné spracovanie)

V číselnej podobe mali nákupy v tomto roku hodnotu 298 500 Kč, z toho bolo 110 445 Kč od platiteľov DPH a 188 055 Kč bolo od zdaniteľných osôb DPH.

3.1.3 Analýza predajov

RK sa v tento rok zvýšili tržby v porovnaní s minulými rokmi a subjekt fakturuje prevažne len súkromným osobám, poskytovanie služieb platiteľom dane sú len veľmi ojedinelé a v tomto období sa nevyskytli. V danom zdaňovacom období t.j. 9 mesiacov bol obrat 748 500 Kč.

3.1.4 Analýza problému

Firma mala stály dopyt po ich službách, takže ich tržby rástli rovnakým a tomu zodpovedajúcim tempom. Ak by túto skutočnosť ignorovali tak by sa potom museli registrovať k DPH a to do 15. dní po ukončení mesiaca, v ktorom došlo k prekročeniu tejto hranici obratu. Predpokladáme, že by sa firma stala mesačným platiteľom. To by znamenalo, že by daný subjekt vystavoval priznanie k DPH i kontrolné hlásenie každý mesiac, teda prvé daňové priznanie DPH a kontrolné hlásenie by mal tento subjekt podať do 25.1. nasledujúceho kalendárneho roku.

- V tejto časti sa zameriame na situáciu, v ktorej by firma prekročila obrat nad 1 000 000 Kč. V uvedenom prípade, by sa RK musela registrovať ako platiteľ DPH, čo by malo dopady na účtovníctvo, samotné dane, aj na fakturáciu uskutočnených plnení.
- Registrácia k DPH – jednalo by sa teda o registráciu stanovenú zákonom, z dôvodu prekročenia zákonom stavenú hranicu obratu.
- Účtovné aspekty – v tejto situácii by musela začať využívať účet číslo 343- t.j. daň z pridanej hodnoty. Tento účet vyjadruje záväzok alebo pohľadávku k Finančnému úradu za určité obdobie v tomto prípade každý mesiac.
- Daňové aspekty – tu by nastala povinnosť, že subjekt musí podať priznanie k DPH a kontrolné hlásenie každý mesiac a to do 25. dňa od ukončenia zdaňovacieho obdobia. S týmto sa spája zvýšená administratívna a ekonomická zaťaženosť spojená zo spracovaním daných dokumentov.

- Fakturácia uskutočnených plnení – tu by musela Realitná kancelária pridať sadzbu DPH do svojich faktúr na svoje uskutočnené služby a musela by zdaníť svoju províziu.

3.2 Montážne práce (Subjekt Y)

Druhý prípad poukazuje na prípad fyzickej osoby, ktorá zvažuje registráciu k dani z dôvodu efektívnejšieho využívania režimu platenia DPH. Hlavná náplň podnikania danej osoby je poskytovanie montážnych prác (podlahárske práce, elektroinštalácia) ale poskytuje taktiež aj služby spojené s prepravou tovaru.

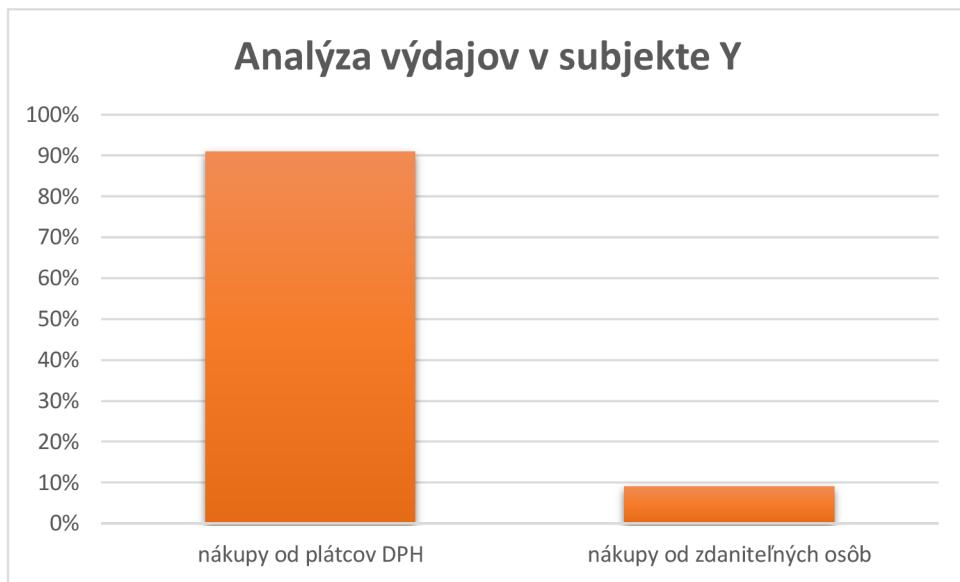
Montážne práce sú u ľudí nielen často žiadane, ale aj u živnostníkov sú pomerne oblúbené a vyhľadávané.

3.2.1 Analýza firmy

Analyzovaný subjekt Y je zdaniteľnou osobou dane z pridanej hodnoty. Firma poskytuje všetky služby týkajúce sa montážnych prác, prevažne sa jedná o elektroinštaláciu. Daný subjekt si nevedie účtovníctvo ale daňovú evidenciu, ktorá je jednoduchšia. V nej si kompetentný pracovník zaznamenáva svoje príjmy a výdaje za dané zdaňovacie obdobie. Subjekt zvažuje dobrovoľnú registráciu DPH. Firma má obrat za posledných 12 po sebe idúcich mesiacoch obrat vo výške 825 005 Kč. Tým pádom sa neblíži k prekonaniu hranici 1 000 000 a tým k povinnej registrácii k DPH.

3.2.2 Analýza nákupov

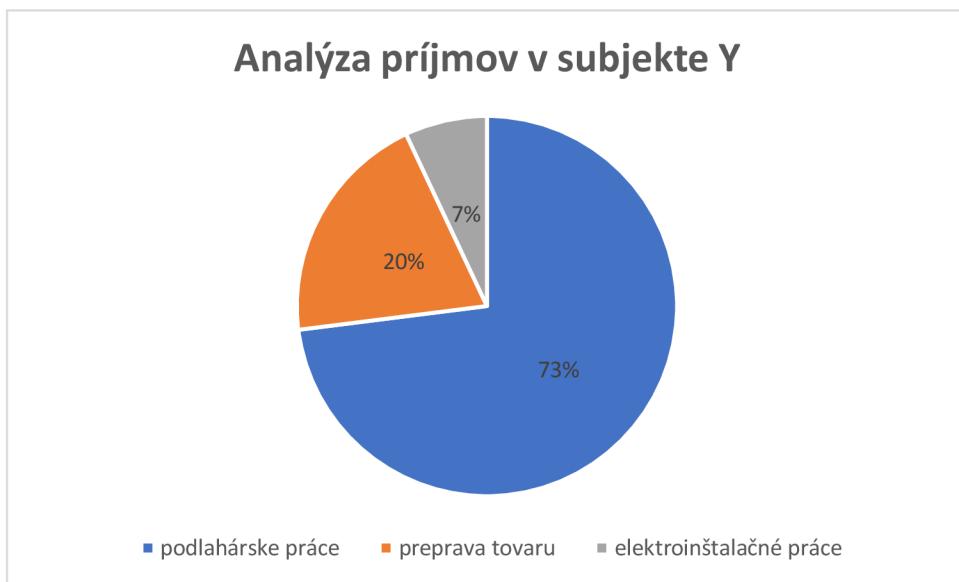
Subjekt Y nakupoval v sledovanom období nákupy, rovnako ako od platiteľov dane, tak aj od zdaniteľných osôb. Nákupy sa prevažne týkali nákupov spotrebného materiálu k jednotlivým konkrétnym zákazkám, pohonných hmôt a náradia potrebného k vykonaniu týchto prác. V číselnej podobe boli nákupy 231 425 Kč, z čoho bolo 210 567 Kč od platiteľov dane a 20 828 Kč od zdaniteľných osôb. Vyjadrené v percentách to je 91% od platiteľov dane a 9% od zdaniteľných osôb.

Graf 2 Analýza výdajov v subjekte Y (vlastné spracovanie)

3.2.3 Analýza predajov

Celkové tržby predkladaného subjektu Y boli uskutočnené vy výške 627 808 Kč za aktuálne zdaňovacie obdobie t.j. 9 mesiacov. SZČO (samostatne zárobkovo činná osoba) fakturuje svoje poskytnuté práce firme, s ktorou má dohodnutú spoluprácu. Jedná sa o podlahárske práce a prepravu tovaru. Elektroinštalačné práce poskytuje iba zriedkavo. Zisky prevažne tvoria podlahárske práce a to až do výšky 458 300 Kč, čo je 73% z celkových tržieb. Prepravu tvorí 20%, čo je v prepočte 125 561 Kč a zvyšok sú tržby za elektroinštalačné práce t.j. 7% = 43 946 Kč.

Graf 3 Analýza príjmov v subjekte Y (vlastné spracovanie)

3.2.4 Analýza problému

Daný subjekt Y rieši problematiku dobrovoľnej registrácie k dani. Dôvodom je uplatňovanie DPH na vstupe teda nákupy od platiteľov DPH. DPH sa platiteľom vracia za tovar, ktorý nakúpili od iných platiteľov. Subjekt môže využívať režim prenesenej daňovej povinnosti tu sa to týka montážnych prací (fakturovať bez DPH kde platiteľ, ktorý prijíma službu, uplatní DPH na vstupe aj na výstupe). Výhoda je v tom, že finančný úrad bude vraciať DPH z nakúpených služieb a materiálu.

- U fyzickej osoby Y sa budeme zaoberať registráciou k DPH, aj napriek tomu, že daný subjekt neprekročil hranicu obratu 1 000 000 Kč za posledných 12 mesiacov, takže sa bude jednať o dobrovoľnú registráciu k DPH.
- Daňové aspekty – tu by nastala povinnosť, že subjekt musí podať priznanie k DPH a kontrolné hlásenie každý mesiac a to do 25. dňa od ukončenia zdaňovacieho obdobia. S týmto sa spája zvýšená administratívna a ekonomická zaťaženosť spojená zo spracovaním daných dokumentov.

Fakturácia uskutočnených plnení – tu by musel subjekt pridať sadzbu DPH na služby spojené s prevozom tovaru. V prípadoch montážnych prác, ak by sa jednalo o fakturáciu medzi dvoma platiteľmi DPH, tak tu musí byť napísané, že sa jedná o režim prenesenej daňovej povinnosti (ak by išiel o obchod medzi platiteľom DPH (Y) a fakturoval by

zdaniteľnej osobe tak by sa nejednalo o prenesenú daňovú povinnosť a k základu dane by sa pripísala hodnota DPH.

Cigler Software, a.s. Drobného 555/49 602 00 Brno Česká republika	IČ: 25568736 DIČ: CZ25568736 www.idoklad.cz e-mail: testovaciucet@testovaci.ucet										
Faktura - daňový doklad		20160017									
<p>Odběratel CIGLER SOFTWARE, a.s. Drobného 555/49 612 00 Brno, Královo pole Česká republika</p> <hr/> <p>IČ: 25568736 DIČ: CZ25568736</p>											
Datum vystavení: 04.01.2016 splatnosti: 18.01.2016 DUZP: 04.01.2016	Symbol konstantní: 0308 variabilní: 20160017	Platba: Převodem Číslo objednávky:									
Bankovní účet 1010101010	Kód banky 0100	IBAN: CZ2301000000001010101010 SWIFT: KOMBCZPP									
Fakturujeme Vám za dodané zboží či služby:											
Označení dodávky Stavební práce	Počet m. j. 1.0000	Cena za m.j. 10 000,0000 DPH % 21 Bez DPH 10 000,00 DPH 0,00 S DPH 10 000,00									
Zboží zůstává až do úplného uhranění majetkem dodavatele. Při zpožděné úhradě Vám budeme účtovat penále ve výši 0,05 % za každý započatý den prodlení.											
 QR platba		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Základ</th> <th>Výše DPH</th> <th>Celkem</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10 000,00</td> <td>0,00</td> <td>10 000,00</td> </tr> <tr> <td>CELKEM</td> <td>0,00</td> <td>10 000,00</td> </tr> </tbody> </table> <small>Pozn.: Částky jsou včetně hodnot zaokrouhlení</small> <p>Celkem k úhradě: 10 000,00 Kč</p>	Základ	Výše DPH	Celkem	10 000,00	0,00	10 000,00	CELKEM	0,00	10 000,00
Základ	Výše DPH	Celkem									
10 000,00	0,00	10 000,00									
CELKEM	0,00	10 000,00									
<small>Jedná se o přenesení daňové povinnosti podle § 92a zákona o dani z přidané hodnoty, kdy výši daně je povinen doplnit a přiznat plátce, pro kterého je plnění uskutečněno.</small>											
Daň odvede zákazník V režimu přenesení daňové povinnosti základ DPH v základní sazbě činí 10 000,00 Kč											

Obrázok 8 Vzorová faktúra na prenesenú daňovú povinnosť [Zdroj (8):
https://www.idoklad.cz/pub/Help/index.html?fav_rezim_preneseni_danove_povinnosti.html]

COMPANY LOGO

FAKTURA 2018-1013

DAŇOVÝ DOKLAD

Prosím o zaplacení částky

7 986,00 Kč

Bankovní účet

1234/1234 Variabilní symbol
Způsob platby20181013
Převodem

ODBERATEL

Firma s.r.o.

Pajerova 123
150 00 Praha

IČO

45126489

Datum vystavení
Datum splatnosti
Datum zdan. plnění

20.12.2018

03.01.2019

20.12.2018

Fakturujeme Vám následující položky

10	hod	Malování zdí
2	hod	Štukování

DPH	CENA ZA MJ	CELKEM BEZ DPH
21 %	550,00 Kč	5 500,00 Kč
21 %	550,00 Kč	1 100,00 Kč

SAZBA	ZÁKLAD	DPH
21 %	6 600,00 Kč	1 386,00 Kč

7 986,00 Kč

QR Platba

Díky!

Boňvoj Hejsek

Hopsíkova 28
100 00 PrahaIČO: 87654321
DIČ: CZ1212121218Obrázok 9 Vzorová faktúra platiteľa DPH [Zdroj (7): <https://www.fakturoid.cz/vzor-faktury>]

4 VLASTNÉ NÁMETY

4.1 Návrhy riešenia realitnej kancelárie (subjekt X)

Subjekty, ktoré sa registrovali k dani, tak môžu taktiež využiť § 79 ZDPH. Hovorí o tom, že osoba povinná k dani má nárok na jej odpočet u prijatého zdaniteľného plnenia, ak je toto plnenie obstarané v období zahrňujúce 12 po sebe idúcich mesiacoch pred dňom kedy sa stala platiteľom DPH a zároveň je dané plnenie zahrnuté v obchodnom majetku. To znamená, že v prípade realitnej kancelárie by si mohol subjekt požiadať o vrátenie DPH na vstupe napr. za nespotrebované kancelárske potreby. V tomto prípade je realitná kancelária celkom v nevýhode nakoľko prevažne nakupuje služby od iných subjektov a na týchto plneniach sa nedá aplikovať § 79 ZDPH.

4.1.1 Dopad na zmenu režimu platiteľa DPH v sledovanom období

Za posledných 11 mesiacov vyfakturoval subjekt X príjmy za služby vo výške 978 650 Kč. V modelovom prípade, ak by sme firmu do budúcnosti brali ako platiteľa DPH a z nákladov 298 500 Kč bolo 110 445 Kč nakúpené od platiteľov, vtedy by si mohla firma z tejto čiastky (110 445 Kč) uplatniť nadmerný odpočet vo výške 19 168,14 Kč (nakoľko väčšina nákupov bola s 21% DPH). Potom by mala firma v sledovanom období výnosy vo výške 824 390 Kč a zvýšená cena s pridaním DPH by mohla mať nepriaznivý vplyv na dopyt po ich službách. V situácii, ak by ponechali cenu bez jej navýšenie o DPH, tak by museli odviesť Finančnému úradu (FÚ) za toto obdobie sumu vo výške 173 121,9 Kč.

4.1.2 Porovnanie subjektu X ako platiteľa DPH a ako zdaniteľnú osobu

Ak by sa firma stala platiteľom DPH, tak by si mohla začať uplatňovať DPH na vstupe, t.j. nákupy, ktoré sú uskutočnené od iných platiteľov za sledované obdobie, by činili sumu vo výške 19 168 Kč.. Ale subjekt by taktiež musel uplatňovať DPH na výstupe, t.j. 173 121Kč. To znamená, že čiastka na vstupe je celkom nízka v porovnaní s DPH na výstupe.

4.1.3 Zhrnutie

Ak subjekt X, firma (RK), nie je platiteľom z dôvodu nutnej registrácie a neprekročenia obratu za 12 po sebe idúcich mesiacov, odporúčame jej zostať ako zdaniteľná osoba. Subjekt by musel k cene svojich služieb pripočítať čiastku DPH (21%) a tým pádom by musel upraviť cenu, kvôli jej 21% navýšeniu o DPH. Otázka samotnej registrácie je preto u neho na mieste a na zváženie.

Nakoľko, z nákladov 298 500 Kč bolo 110 445 Kč nakúpené od platiteľov, si môže uplatniť sumu DPH z priatých plnení a to vo výške 19 168,14 Kč. Z výnosov 824 390 Kč by museli pripočítať sadzbu DPH. Príčinou je, že väčšina klientov nie sú platiteľmi dane ani zdaniteľné osoby a sú teda súkromné osoby, čo by mohlo znížiť záujem o ich služby. DPH, ktoré by museli odviesť z poskytnutých plnení je 173 121,9 Kč za sledované obdobie. Avšak daný subjekt by si mohol uplatniť taktiež aj priaté plnenia a to vo výške 19 168,14 Kč. Finálna čiastka by teda bola 153 953,76 Kč.

153 953,76 Kč čo znamená, že daný subjekt by mal záväzok k Finančnému úradu, ktorý by musel zaplatiť za sledované zdaňovacie obdobie.

Tabuľka 2 Uskutočnené a poskytnuté plnenia v zdaňovacom období u subjektu X (vlastné spracovanie)

Uskutočnené plnenia (Kč)	Prijaté plnenia (Kč)	Výsledná daň (+) /nadmerný daňový odpočet (-) (Kč)
173 121,9	-19 168,14	153 953,76

4.1.4 Analýza možného riešenia

- Jedna z nich je, registrovať sa podľa zákona a stať sa tým podľa neho mesačným platiteľom. Tento variant by mal za následok lepšie vedenie účtovníctva, keďže firma začne bližšie komunikovať s finančným úradom a bude kontrolovaná kontrolným výkazom. Taktiež, ak by firma pristúpila na túto možnosť, tak by mala uvažovať o zmene klientely a obchodovať s platiteľmi DPH, a to z dôvodu aby nemuseli zvyšovať cenu svojich služieb a to o 21% (čo je sadzba DPH). Pokial' by firma nemyslela na tento faktor mohlo by to mať veľmi negatívny

vplyv na jej konkurenčné postavenie na trhu a to z dôsledku zvýšenia ceny alebo by musela znižovať cenu čo by malo za následok nižšie tržby. Avšak ak by daná realitná kancelária zmenila klientelu a začala by obchodovať s platiteľmi DPH tak by nemusela upravovať cenu a tým pádom by udržala rovnaké tržby.

- Druhé riešenie reálne spočíva v tom ak by mala daná firma strach stat' sa platiteľom tak je tu možnosť pozastavenia jej činnosti.
- V tomto bode by sme chceli poukázať na riešenie, ktoré ľudia využívajú v praxi, avšak nie je povolené zo zákona. Jedná sa o založenie druhej právnickej formy podnikania (napr. druhej firmy PO - s.r.o.) a následne ju využívať na fakturáciu s klientmi. Toto riešenie spočíva v tom, že firma zostane zdaniteľnou osobou aj v ďalšom období a bude aj naďalej podnikať s tou istou klientelou, čo v preklade znamená, že sa vyhne povinnej registrácii. Takýto krok je z pohľadu vyhýbania sa k registrácii platiteľstva nelegálny (ale je žiaľ v mnohých prípadoch sa aj napriek tomu využíva).

4.1.5 Odporučania pre prax

Odporučenie pre subjekt X, teda konkrétnie pre prípad realitnej kancelárie, riešenie spočíva v tom, že pokial' by firma prekročila svojimi tržbami zákonný obrat v stanovenej výške 1 000 000 Kč, mala by sa automaticky registrovať k dani z príjmu a začať sa zameriavať na zmenu klientely, a to na obchod s platiteľmi DPH. Týmto pádom by nemusela zvyšovať cenu za svoje služby ale pridala by iba sadzbu DPH, ktorú by si následne mohli kupujúci uplatniť (toto DPH) na vstupe, pričom cena a zisk sledovaného subjektu by sa vôbec nezmenil. Registrácia k DPH by mala taktiež dopad na vedenie účtovníctva a to z dôvodu komunikácie s Finančným úradom (FÚ). Samozrejme, ak by subjekt X trval na tom, že sa firma (realitná kancelária RK) nechce stat' platiteľom DPH tak tu zo zákona vyvstáva aj druhá možnosť a to dočasne pozastaviť jej prevádzkovú činnosť.

Nezainteresovaným, resp. zákonov neznalým osobám, firmám a subjektom vo všeobecnosti, sa možno, v niektorých prípadoch, naskytá a príde na um z hľadiska uvažovania, ešte aj ďalšia možnosť ako riešiť svoju situáciu iným možným spôsobom.

Jedná sa o založenie druhého typu právnickej osoby a pokračovaní v jej činnosti akousi nadväznosťou a zabehnutým systémom jej prevádzkovania, avšak nie jedného, ale hned' dvoch obdobných subjektov. Vzhľadom na nezákonnosť takejto alternatívy, však takýmto subjektom neodporúčame zakladať druhý typ právnickej osoby a to práve z dôvodu jej nelegálnosti a možných ďalších postihov s tým súvisiacich.

4.2 Návrhy riešenia montážnych prác (subjekt Y)

U montážnych prác môže subjekt Y taktiež využiť § 79 ZDPH (viď. 4.1 na strane 37), ktorý hovorí, že osoba povinná k dani má nárok na odpočet dane u prijatého zdanieľného plnenia ak je toto plnenie obstarané v období zahrňujúce 12 po sebe idúcich mesiacoch pred dňom kedy sa stala platiteľom DPH a zároveň je dané plnenie zahrnuté v obchodnom majetku.) To znamená že v prípade montážnych prací by si mohol subjekt požiadať o vrátenie DPH na vstupe napr. za nespotrebovaný materiál aj náradie, ktoré taktiež eviduje v obchodnom majetku.

4.2.1 Dopad na zmenu režimu platiteľa DPH v sledovanom období

Za sledované obdobie vyfakturoval subjekt Y príjmy za služby vo výške 627 808 Kč. Tu si môže uplatniť v určitých prípadoch prenesenú daňovú povinnosť a to za podlahárske práce a elektroinštalačné práce. Znamená to, že by z daných prímov nemusel odvádzať DPH Finančnému úradu (FÚ) daň na výstupe, ale by prenesol túto povinnosť na kupujúceho. Týmto pádom by mohla byť požiadavka od štátu za sledované obdobie 9 mesiacov na dani na vstupe vo výške 36 554,69 Kč. Ohľadom prímov majú podlahárske a elektroinštalačné práce sadzbu 15%. Elektroinštalačné práce prevažne poskytuje bytovým družtvám. Bytové družstvá ktorým daný subjekt fakturuje, sú platitelia dane s platným DIČ po kontrole vo vyhľadávacom systéme VIES. V tomto sledovanom období by daná osoba by musela odviesť Finančnému úradu (FÚ) DPH iba z poskytovania prepravných služieb z čiastky 125 561 Kč, t.j. sumu vo výške 26 367,81 Kč. Subjekt by si tak mohol požiadať v sledovanom období

o nadmerný daňový odpočet a to vo výške -10 186,88 Kč čo znamená, že daný subjekt má pohľadávku k Finančnému úradu a táto čiastka by mu mala byť vrátená.

Ak by zostal na aktuálnom platení DPH, že by zostal neplatiteľom, tak by nebolo by to optimálne z pohľadu DPH.

4.2.2 Porovnanie subjektu Y ako platiteľa DPH a ako zdaniteľnú osobu

Ak by sa firma stala platiteľom DPH, tak by si mohla začať uplatňovať DPH na vstupe, t.j. nákupy od iných platiteľov DPH, ktoré by boli vo výške za sledované zdaňovacie obdobie v sume 36 555 Kč. Taktiež by však musel začať uplatňovať DPH na výstupe a to iba za služby, spojené s prepravou tovaru a to vo výške 26 367,81 Kč. To znamená, že čiastka, ktorú by mal subjekt Y odviesť, je nižšia ako tá, ktorú by prijal naspäť.

4.2.3 Zhrnutie

Variant (modelová situácia), ak by bola daná osoba, subjekt Y v sledovanom čase platiteľ DPH tým pádom sa dobrovoľne registroval tak z celkovej hodnoty nákladov 231 425 Kč subjektu Y, bolo získaných 210 567 Kč od platiteľov DPH. Znamená to, že firma Y si môže zažiadať späť od Finančného úradu o nadmerný daňový odpočet DPH, a to vo výške 10 186,88 Kč, keďže väčšina nákupov bola s 21% DPH.

Tabuľka 3 Uskutočnené a poskytnuté plnenia v zdaňovacom období u subjektu Y (vlastné spracovanie)

Uskutočnené plnenia (Kč)	Prijaté plnenia (Kč)	Výsledná daň (+) /nadmerný daňový odpočet (-) (Kč)
26 367,81	-36 554,69	-10 186,88

4.2.4 Odporučania pre prax

Odporučame, aby sa subjekt Y dobrovoľne stal platiteľom DPH. Pre efektívne využívanie DPH by mal nakupovať materiál za čo najlepšiu sumu od platiteľov DPH z dôvodu uplatnenia DPH na výstupe (vrátenie od FÚ). Taktiež odporučame primárne pokračovať v poskytovaní podlahárskej a elektroinštalačnej práce z pohľadu cash flow aby sa na tieto služby subjekt Y zameral. Z toho dôvodu, že mu budú prichádzať peniaze od FÚ nadmerného odpočtu. Z pohľadu podnikania samozrejme odporučame subjektu Y aj poskytovanie prevozných prác. Mohol by zostať zdaniteľnou osobou a pokračovať v podnikaní, ale tým pádom by nevyžíval efektívne nástroje, ktoré sú danej firme poskytnuté. Zároveň by prišiel o DPH na vstupe, ktoré, ak by začal efektívnejšie využívať, tak by mal vyššie vratiteľné preplatky od FÚ. Ceny by sa danej firmi nezmenili keďže daný subjekt spolupracuje s firmou, ktorá predáva podlahy a je platiteľom DPH (takže zvýšenie ceny na základe pridania sadzby DPH by tu neboli problém nakoľko by si daná firma uplatnila DPH na vstupe).

ZÁVER

V bakalárskej práci, ktorá je tvorená zo štyroch hlavných kapitol, sme k splneniu cieľa si dopomohli aj vytýčením vedľajších, pomocných aspektov. Spravili sme tak z dôvodu komplexného pokrytia a zastrešenia oboch jej rovín, teoretickej i praktickej.

Metódu rešeršov sme spoločne s literárhou metódou využili k spracovaniu bibliografických i elektronických odborných zdrojov a na základe ich naštudovania sme vypracovali vstupnú teoretickú štúdiu k téme. Analýzou, syntézou, indukcii, dedukciou a komparáciou sme posúdili nielen druhú kapitolou (teoretickú rovinu), ale aj praktickú časť práce, v oboch jej kapitolách (tzn. v 3. a 4.). Okrem toho sme vo štvrtej kapitole praktickej časti bakalárskej práce doplnili aj základnú matematicko-štatistickú metódu k prepočtu optimalizácie a efektívnosti DPH. Na základe vhodne zvolených a v práci aplikovaných metód, môžeme skonštatovať, jednak splnenie cieľa práce, ale aj naplnenie stanovených aspektov i skutkov práce, ktoré nám k tomu dopomohli.

Význam bakalárskej práce vidíme v prehľadnom spracovaní samotnej témy. A to nielen v jej teoretickej rovine, ale aj v predloženom praktickom vypracovaní optimalizácie DPH u konkrétnych vybratých subjektov X a Y, ktoré sme použili ako modelové príklady.

Za jej silnejšiu stránku a prínos do problematiky považujeme samotné uvedenie konkrétnych príkladov na stranach 27-29 s názorným vzorovým schematickým vyjadrením, ktoré môže byť pomôckou pri objasňovaní jednotlivých modelových prípadov (v akejkoľvek oblasti).

Celkovo tak práca môže byť názornou pomôckou pre čitateľa (aj laika), ktorý prejavil záujem o problematiku a chce sa s ňou komplexne efektívne oboznámiť v čo najkratšom čase. Z uvedených konkrétnych prípadov sa mu ďalej naskytá možnosť spoločne so Zb.z. v rukách analogicky si cez vlastný výpočet odvodiť optimalizáciu platiteľstva DPH a možnosti aj pri iných typoch subjektov, zaobrajúcimi sa napr. hnuteľnými vecami, komoditami, tovarom, či ďalšími službami, atď.

Odporúčania do praxe

Na základe skúseností získaných z písania a tvorby tejto bakalárskej práce by sme chceli apelovať na živnostníkov a podnikateľov, aby si pred učinením svojho rozhodnutia pri výbere formy podnikania dôkladne zvážili a posúdili svoje možnosti, ktorými disponujú a ktoré im vo finále môžu poslužiť v ich samotný prospech. Nie je určite správne nikoho bezhlavo napodobňovať a kopírovať, ale je potrebné zaujať správny, uvedomelý postoj a odborný uhol pohľadu na vec (vychádzajúci a platný zo zákona), s využitím všetkých, či už teoretických skutočností, alebo praktických priaznivých možností a okolností, optimalizácie a nadmerný daňový odpočet DPH, okrem samotných odborných zručností. Samozrejme, je nutné vhodne posúdiť a zvážiť všetky výhody a nevýhody platiteľstva a vybrať si k svojmu podnikaniu nakoniec tú najlepšiu, samozrejme legálnu, alternatívu. Určite sa však neodporúča nebrať ich vôbec do úvahy, nakoľko takýmto prístupom by mohol subjekt po pári rokoch prísť k prebratiu, že o koľko peňazí sa vlastne sám seba ročne „okrádal“ a za dobu svojho podnikania obral, na čo by vo finále doplatil, čo by mu s odstupom času po týchto zisteniach mohlo spôsobiť buď nejakú psychickú traumu, alebo aj by to mohlo byť dôvodom sklamania sa zo seba samého, ako i príčiny ukončenia podnikania.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

BRYCHTA, I. a J. VYCHOPEŇ. 2017. Daň z příjmů 2017. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 552 s. ISBN 97880-7552-750-9.

DODATEK Č. 1 KE SMĚRNICI Č. 1/2019 pro organizaci studia v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech na Fakultě podnikatelské Směrnici č. 1/2019 Pro organizaci studia v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech na Fakultě podnikatelské.

FINANČNÍ SPRÁVA. 2013. [online]. [cit. 2020-04-28]. Dostupné na: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/popis-systemu>

GAVORA, P. 2006. *Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu*. Bratislava: Regent, 2006. 239 s. ISBN 80-88904-46-3.

GAVORA, P. a kol. 2010. *Elektronická učebnica pedagogického výskumu*. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010. [online]. [cit. 2020-02-16]. Dostupné na: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/index.php/kapitoly/pozorovanie.php?id=i11/> ISBN 978-80-223-2951-4.

HUŠÁKOVÁ, Z. 2018. *Meritum daň z přidané hodnoty*. 12 vydání. Praha: Wolters Kluwer, ČR. a. s., 2018. s. 129. ISBN 978-80-7552-997-8.

JURÍK, J. 2016. *Citácie, parafrázy, bibliografické odkazy – ako na to podľa normy ISO 690*. [online]. [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://ippr.sk/c/204-citacie-parafrazy-bibliograficke-odkazy-iso-690>.

KUBÁTOVÁ, K. 2010. Daňová teorie a politika. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

MARKOVÁ, H. 2013. Daňové zákony: Úplná znění platná k 1. 1. 2013. 22. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2013, 272 s. ISBN 978-80-247-4643-2.

MARKOVÁ, H. 2019. Daňové zákony 2019, úplná znění platná k 1. 4. 2019. 30. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2019, 296 s. ISBN 978-80-271-2612-5.

MICHLEROVÁ, L. 2019. *Ako citovať v odborných prácach*. Eduwordl.sk, portál o vzdelávaní a sebarozvoji. Som vysokoškolák/Vzdelávanie. [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné: <https://eduworld.sk/cd/lucia-michlerova/1708/ako-citovat-v-odbornych-pracach>.

NOVÁKOVÁ, M. 2019. Režim přenesení daňové povinnosti v tuzemsku. Informácie platné podľa legislatívy v ČR! [online]. [cit. 2020-05-14]. Dostupné na: <https://www.dph.sk/33/rezim-preneseni-danove-povinnosti-v-tuzemsku-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfWAN8U7V3fDLQGk7PubJtTGQFJsiLzWm2bjg/>

PAVLÁSEK, V. - HEJDUKOVÁ, P. 2011. Veřejné finance a daně v České republice. 2., přeprac. vyd. Plzeň: Nava, 2011. 182 s. ISBN 978-80-7211-395-8.

PEKOVÁ, J. 2005. Veřejné finance: úvod do problematiky. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005. 527 s. ISBN 80-7357-049-1.

PELECH, P. a V. Pelc. 2018. Daně z příjmů s komentářem 2018. 17. vyd. ANAG, 2018. 832 s. ISBN 978-8-7554-144-4.

PITNER, L. - BENDA, V. 2017. *Daň z přidané hodnoty s komentářem*. 11-té aktualizované vydání. Nakladatelství ANAG, 2017. s. 855. ISBN 978-80-7554-089-8.

POLIAK, L. 2014. Miestne dane ako nástroj ovplyvňovania miestnej ekonomiky. In: Trendy v podnikání 2014. Recenzovaný sborník příspěvků mezinárodní vědecké konference. Business Trends 2014 Reviewed conference proceedings, *Sborník byl vydán v rámci SVKI-2014-017 "Trendy v podnikání 2014 - sekce pro studenty doktorských studijních programů". Conference Proceedings was published within SVKI-2014-017 "Trendy v podnikání 2014 - sekce pro studenty doktorských studijních programů"*. Plzeň, 2014 [online] Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2014 Published by University of West Bohemia. [cit. 2020-4-3]. Dostupný z: [https://www.tvp.zcu.cz/cd/2014/PDF_sborki/poliak%20\(miestne%20dane\).pdf](https://www.tvp.zcu.cz/cd/2014/PDF_sborki/poliak%20(miestne%20dane).pdf)

Přednáška PERNICA, M. 2018. Příjmy veřejných rozpočtů [přednáška]. Brno: VUT, 16.10. 2018.

PŘÍLOHA Č. 2A Pokyny pro vypracování a hodnocení bakalářské a diplomové práce Směrnice č. 1/2019. Tyto pokyny doplňují vnitřní normu VUT Směrnici č.72/2017 Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací.

ProfíSpolečnosti. 2020. [online]. [cit. 2020-02-16]. Dostupné na:
<https://www.profispolecnosti.cz/cs/vedeni-ucetnictvi/funkce-dani/a-1444/>.

SOBOTKOVÁ, M. 2012. Daň za stavební či montážní práce zaplatí nově odběratel. [online]. [cit. 2020-05-13]. Dostupné na:. <https://firmy.pohoda.sk/dane-ucetnictvi-mzdy/dph/dan-za-stavebni-ci-montazni-prace-zaplati-nove-odb/>

SMĚRNICE č. 1/2019 - pro organizaci studia v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech na Fakultě podnikatelské.

SMĚRNICE č. 1 2019 Příloha č. 2A Pokyny pro vypracování BP A DP.

STEJSKAL, J. 2008. Daňová teorie a politika I. díl. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008, 71 s. ISBN 978-80-7395-097-2.

SUCHÁ, Zbiejczuk, L. a kol. 2013. *100 metod*. Rozcestník metod pro inovace informačních služeb. Učební pomůcka pro studenty Kabinetu informačních studií a knihovnictví (KISK) na FF MU. Projekt byl podpořen v rámci Fondu rozvoje Masarykovy univerzity. [online]. [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://100metod.cz/post/47357779497/10-v%C3%BDzkumn%C3%BD-den%C3%ADk>.

ŠIROKÝ, J. 2003. *Daňová teorie: s praktickou aplikací*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003. 249 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-413-9.

VANČUROVÁ, A. - LÁCHOVÁ, L. 2010. Daňový systém ČR 2010. 10., aktualiz. vyd. V Praze: VOX, 2010. 355 s. Ekonomie. ISBN 978-80-86324-86-9 43.

ZÁKON č. 235/2004 Sb., verze 55. 2020. [online]. [cit. 2020-04-28]. Dostupné na:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>.

Ostatné elektronické zdroje:

Zdroj (1): <https://docplayer.cz/572095-Danova-soustava-cr-integrovana-stredni-skola-hlavackovo-nam-673-slany.html>

Zdroj (2): <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

Zdroj (3): <https://www.jakpodnikat.cz/platce-dph-registrace-povinna.php>

Zdroj (4): <https://www.slideserve.com/ landon/nep-m-dan-druhy-tov-n>

Zdroj (5): <https://www.behounek.eu/l/rezim-preneseni-danove-povinnosti-u-stavebnich-a-montaznich-praci>.

Zdroj (6): <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=39874&? well=danarionline>

Zdroj (7): <https://www.fakturoid.cz/vzor-faktury>

Zdroj (8):

https://www.idoklad.cz/pub/Help/index.html?fav_rezim_preneseni_danove_povinnosti.html

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A SYMBOLOV

ČR	- Česká republika
DPH	- Daň z pridanej hodnoty
EU	- Európska únia
FÚ	- Finančný úrad
FO	- Fyzická osoba
PO	- Právnická osoba
napr.	- napríklad
tzv.	- takzvaný
t.j.	- to je
Obr.	- obrázok
ZDPH	- Zákon o dani z pridanej hodnoty
Zb.z.	- Zbierka zákonov
Kč	- Korún českých
RK	- Realitná kancelária
VAT	- value added tax
PPD	- príjmové pokladničné doklady
VPD	- výdajové pokladničné doklady
FAP	- faktúry prijaté
FAV	- faktúry vystavené
SZČO	- samostatne zárobkovo činná osoba
DIČ	- daňové identifikačné číslo
atd.	- a tak ďalej

ZOZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKOV

Obrázok 1 Schéma daňovej sústavy [Zdroj (1): https://docplayer.cz/572095-Danova-soustava-cr-integrovana-stredni-skola-hlavackovo-nam-673-slany.html]	17
Obrázok 2 Názorná schéma účtovania DPH [Zdroj: (4) https://www.slideserve.com/landon/nep-m-dan-druhy-tov-n]......	25
Obrázok 3 Názorná schéma ak platiteľ (1) fakturuje platiteľovi (2) (vlastný námet i spracovanie)	27
Obrázok 4 Názorná schéma ak platiteľ (1) fakturuje zdaniteľnej osobe (2) (vlastný námet i spracovanie)	28
Obrázok 5 Názorná schéma ak zdaniteľná osoba (2) fakturuje platiteľovi (1) (vlastný námet i spracovanie)	28
Obrázok 6 Názorná schéma režimu prenesenej daňovej povinnosti – platiteľ fakturuje platiteľovi (vlastný námet i spracovanie)	29
Obrázok 7 Názorná schéma ak zdaniteľná osoba fakturuje zdaniteľnej osobe (vlastný námet i spracovanie).....	29
Obrázok 8 Vzorová faktúra na prenesenú daňovú povinnosť [Zdroj: https://www.idoklad.cz/pub/Help/index.html?fav_rezim_preneseni_danove_povinnosti.html]......	37
Obrázok 9 Vzorová faktúra platiteľa DPH [Zdroj (6): https://www.fakturoid.cz/vzor-faktury]	38

ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK

Tabuľka 1 Prehľad výberu daní v ČR v rokoch 2018-2019 v mil. Kč [Vlastná úprava zo zdroja (2): https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani	20
Tabuľka 2 Uskutočnené a poskytnuté plnenia v zdaňovacom období u subjektu X (vlastné spracovanie)	40
Tabuľka 3 Uskutočnené a poskytnuté plnenia v zdaňovacom období u subjektu Y (vlastné spracovanie)	43

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Analýza nákladov v subjekte X (vlastné spracovanie) 32

Graf 2 Analýza výdajov v subjekte Y (vlastné spracovanie) 35

Graf 3 Analýza príjmov v subjekte Y (vlastné spracovanie 36

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Montážne práce [Zdroj (6): <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=39874&well=danarionline>]. I

Príloha 2 Názorná ukážka nezmenenej marže (vlastný návrh aj spracovanie) II

Príloha 1

Montážne práce [Zdroj (6): <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=39874&well=danarionline>]

43	Specializované stavební práce
+-----+-----+	
43.1	Demoliční práce, příprava staveniště a průzkumné vrtné práce
43.11	Demoliční práce
43.12	Příprava staveniště
43.12.1	Příprava staveniště
43.12.11	Příprava půdy a pozemku; asanační práce
43.12.12	Výkopové zemní práce a přesun zeminy
43.13	Průzkumné vrtné práce
+-----+-----+	
43.2	Elektroinstalační, instalatérské a ostatní stavebně instalacní práce
43.21	Elektroinstalační práce
43.22	Instalatérské, topenářské a plynařské práce
43.29	Ostatní stavebně instalacní práce
43.29.1	Ostatní stavebně instalacní práce
43.29.11	Izolační práce
43.29.12	Montáž (osazení) plotů, zábradlí, mříží
43.29.19	Ostatní instalacní práce j. n.
+-----+-----+	
43.3	Kompletační a dokončovací práce
43.31	Omitkářské práce
43.32	Truhlářské práce
43.33	Obkládání stěn a pokládání podlahových krytin
43.33.1	Obkládačské práce
43.33.2	Tapetování a ostatní obkládání stěn a pokládání podlahových krytin
43.34	Maliřské, natěračské a sklenářské práce
43.39	Ostatní kompletační a dokončovací práce
+-----+-----+	
43.9	Ostatní specializované stavební práce
43.91	Pokrývačské práce
43.99	Ostatní specializované stavební práce j. n.
43.99.1	Izolační práce proti vodě
43.99.2	Lešeníářské práce
43.99.3	Beranění pilot; základové práce
43.99.4	Betonářské práce
43.99.5	Montáž ocelových konstrukčních prvků
43.99.6	Zednické práce
43.99.7	Montáž a stavba prefabrikovaných konstrukcí
43.99.9	Ostatní specializované stavební práce j. n.
+-----+-----+	

Príloha 2 Názorná ukážka nezmenenej marže (vlastný návrh aj spracovanie)

Obchod s tovarom na mesiac						
	zdaniteľná osoba			platiteľ		
	nák up	marža	pre daj	nákup + DPH na vstupe	Marža + DPH na výstupe	predaj + DPH na výstupe
	50 0 00 Kč	20 00 0 Kč	70 0 00 Kč	50 000Kč + 10 500Kč	20 000Kč + 4 200Kč	70 000Kč + 14 700Kč
DPH				10 500Kč		- 14 700Kč
Zisk pre firmu		20 000Kč			20 000Kč	

- Ak by sa jednalo o predaj tovarov v niektorých prípadoch by bolo dosť na zváženie sa stať platiteľom a to z dôvodu práve uplatňovania dane na vstupe.

Nakoľko firma poskytujúca služby si môže taktiež uplatňovať DPH na vstupe avšak nebude dosahovať takých hodnôt na DPH na vstupe ako pri subjekte, ktorý by obchodoval s tovarom.

Tu je vidieť, že firma ako predaj tovaru by pridala sadzbu DPH avšak hodnota DPH na vstupe by sa nárokovala naspäť od FÚ (10 500 Kč) a zároveň by bola povinnosť odviesť DPH na výstupe (14 700 Kč). Tu môžeme vidieť, že ak obchodujú dvaja platitelia s tovarom, tak sa reálne nedôjde k zvýšeniu sumy.